

Največji slovenski tednik v Zdrženih državah
Ishaja vsako sredo.
Naročnina:
Za člana, na leto... \$0.50
Za nečlana... \$1.50
Za inozemstvo... \$2.00
NASLOV
uredništva in upravnishstva:
1951 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487

GLASILO K.S.K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.
Issued every Wednesday
Subscription price:
For members, yearly... \$0.50
For nonmembers... \$1.50
Foreign Countries... \$2.00
OFFICE OF PUBLICATION:
1951 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.
Telephone: Canal 2487

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

No. 7—Štev. 7.

Chicago, Ill., 18. februarja (February) 1920.

Leto VI. Volume VI.

POZOR ČITATELJI!
S tem opozarjamo vse cenjene čitatele "Glasila" na članek, oziroma pojasnilo g. Walter Predovich-a, priobčeno na 4. strani te izdaje v zadevi pošiljatve blaga v Jugoslavijo.
Prihodnji teden pa priobčimo slično pojasnilo sobrata Jos. Sitarja, predsednika K. S. K. J. in neko zanimivo pismo iz stare domovine.
Uredništvo.

DRŽAVNI TAJNIK LANSING Odstopil.

Washington, 13. februarja. — Ker je vladal med predsednikom Wilsonom in državnim tajnikom Robert Lansingom zadnje leto nesporazum ter spor je predsednik Wilson prisilil Lansinga da je odstopil, ali resigniral.
Glavni vzrok te resignacije navaja preds. Lansing v tem, ker je državni tajnik Lansing skliceval večkrat seje kabineta za časa predsednikove bolezni kar na svojo roko, ali brez Wilsonovega dovoljenja, kar je protustavno. Dalje se predbaciva Lansingu, da je šestokrat nasprotoval tej ali oni določbi predsednika v važnih tujih političnih zadevah in pri postopanju Wilsona na minuli mirovni konferenci.
Resignacija bivšega državnega tajnika stopi takoj v veljavo. Začasno bo opravljal posle državnega tajnika njegov namestnik, ali podtajnik Frank L. Polk. — Slednji se je izrazil, da pod nobenim pogojem ne sprejme za stalno te službe, kdo bo definitivno imenovan državnim tajnikom, še ni znano.
Bivši državni tajnik Lansing je opravljal te posle od meseca junija 1915, ali od tedaj, ko je državni tajnik Wm. Jennings Bryan odstopil. Zanj se bo posvetil Robert Lansing odvetniškemu poklicu.

Lansingov odgovor predsedniku Wilsonu.

Washington, D. C. 13. febr. — Ko je predsednik Wilson dne 7. t. m. pisмено zahteval resignacijo državnega tajnika Lansinga, je le-ta dne 9. febr. predsedniku sledeče odgovoril:
Dragi gospod predsednik: — Res je, da sem večkrat za dobo Vaše bolezni sklicel skupaj načelnike Vašega kabineta k neformalnim posvetovanjem.
Kmalu zatem ko ste Vi zboleli meseca oktobra lanskega leta, so bili nekateri člani kabineta (med temi tudi jaz) mišljenja, da bi bilo kako medsebojno neformalno posvetovanje o vladnih zadevah zelo umestno, osobito še radi tega, ker nismo mogli z Vami občevati radi Vaše bolezni. Posvetovali smo se o takih zadevah, katere so se morale takoj rešiti. To sem delal vsled tega, ker sem smatral zadevo koristnim. Nikdar mi ni prišlo na misel, da bi ravnal v tem pogledu proti ustavi Združenih držav, ali celo v nasprotju z Vašimi določbami in idejami, da bi si celo prilastoval pravice, ki je podeljena samo predsedniku.

Vprašanje glede prodaje piva pride zopet na dnevni red.

Washington, 11. febr. — Republikanski kongresnik Vare iz Pennsilvanije se je danes izjavil, da izdeluje zakonsko predlogo, ki bi dovoljevala prodajo 5 odstotnega piva; tozadevni zakonski načrt bo Vare predložil pri prihodnjem kongresnem zasedanju.

Platforma demokratske stranke.

Miami, Fla. 15. febr. — Na nekem zborovanju tukaj je znani vodja demokr. stranke Bryan razložil glavne točke te stranke povodom bližajočih se predsedniških volitev in sicer bo platforma demokratov sledeča:
1. Odobritev administracije preds. Wilsona.
2. Narodna prohibicija.
3. Splošna ženska volilna pravica.
4. Opozicija proti prisilni vojaški službi.
5. Složbe postave za profiterje.
6. Preuredba davkoplačevanja.
7. Rešitev važnih delavskih vprašanj.
8. Podržavljenje raznih narodov.

Na to pismo je predsednik Wilson na obširno odgovoril navajajoč tehtne razloge, za odstop državnega tajnika. Eden izmed teh glavnih vzrokov je bil, ker se Lansing ni vedno ravnal po določbah in nasvetih predsednika Wilsona, ampak je večkrat deloval na lastno pest.

Dosedanje izpremembe Wilsonovega kabineta.

Washington, D. C. 13. febr. — Ko je podal nedavno trgovski tajnik Lane svojo resignacijo, so ostali samo še štiri člani prvotnega Wilsonovega kabineta in sicer: poljedelski tajnik Houston, mornarični tajnik Daniels; delavski tajnik Wilson, in generalni poštar Burleson.

Mr. Wilson je imel dva državna tajnika: W. J. Bryana in Robert Lansinga. — Dva vojna tajnika, Garrisona in Bakerja. Tri generalne pravnike: Mc Reynolds, Gregoryja in Palmerja. — Dva trgovska tajnika: Redfielda in Alexandra, in tri zakladničarje (finančne tajnike). Mc Adoo-ja, Glass-a in Houston-a.

Stavka železničarjev preložena.

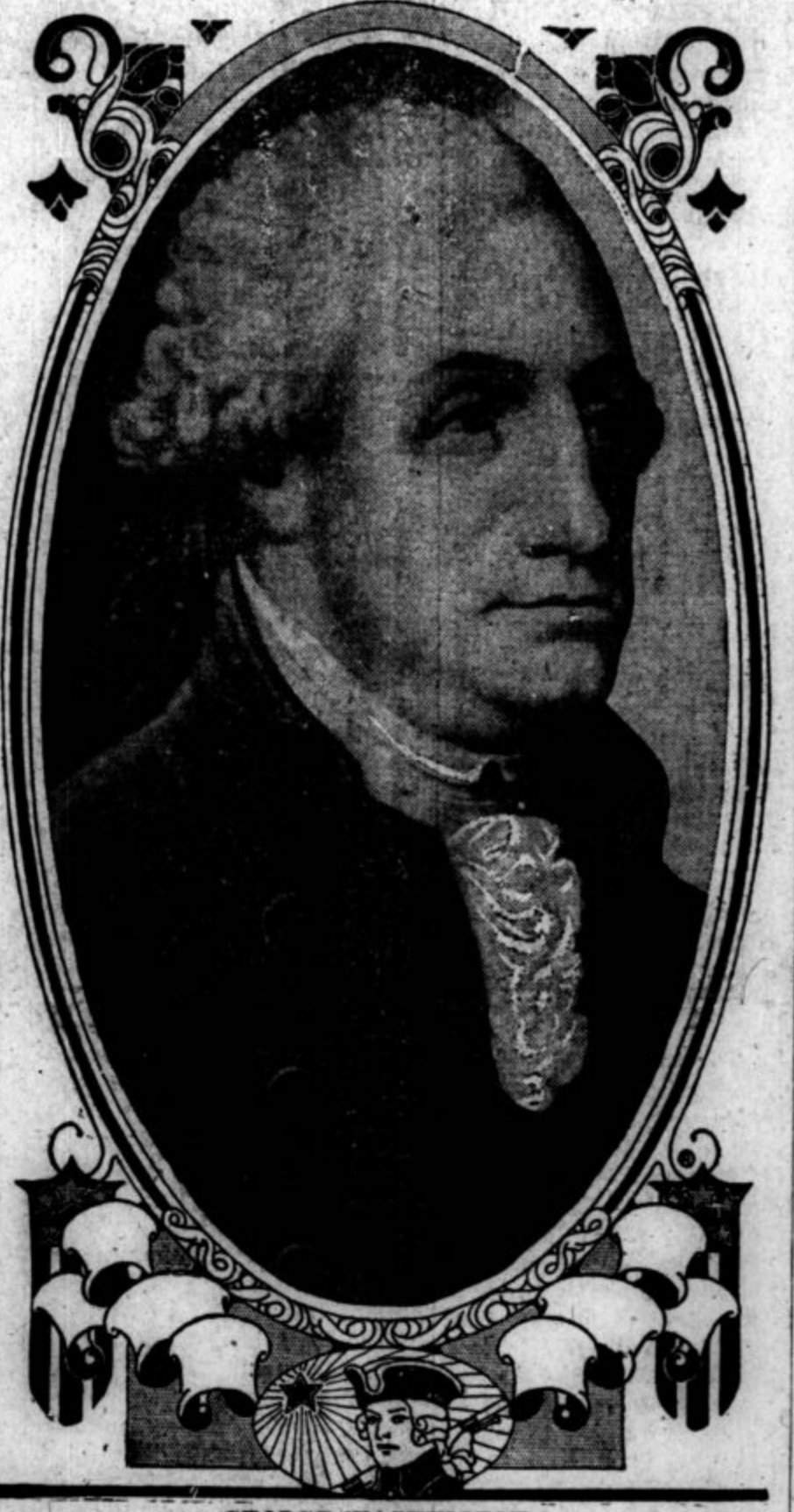
Washington, D. C. 13. febr. — Samo pravočasnemu nastopu predsednika Wilsona je pripisovati dejstvo, da ni te dni izbruhnila splošna stavka organiziranih železničarjev širom držav. Železničarji so zahtevali povišanje plače in izboljšanje svojih razmer.

Z današnjim dnevom se je ustavilo do 1. marca vsa tozadevna pogajanja med uslužbeni in delodajalci. Vlada je svetovala železničarjem, da naj potrpijo, ali počakajo do onega časa, ko bodo razne železnice zopet izročene privatnim lastnikom. — V obče je v prizadetih krogih mnenje, da železniške družbe ne bodo nikakor ugodile vsem zahtevam železničarjev; prišlo bo pa morda do kompromisa med obema strankama na podlagi posredovanja predsednika Wilsona.

Važno za plačevalce doh. davka.

Washington, 13. febr. — Davčni komisar Roper se je danes izjavil, da ne bo letos vlada Združenih držav dovolila nobenega podaljšanja za naznanila osebnega doh. davka. Vsakdo, ki ne bo do 15. marca t. l. prijavil davčni oblasti svojih, davku podvrženih dohodkov bo strogo kaznovan.

188. rojstni dan George Washingtona.

GEORGE WASHINGTON.
Prvi predsednik Združenih držav.
Rojen 22. feb. 1732, umrl 14. dec. 1799.
Večna slava in blag spomin očetu naše nove domovine!

Plebiscit na Šlezvig-Holštajnskem.

Kodanj, 11. febr. — Zadnja poročila o izidu ljudskega glasovanja za odcepitev Šlezvig-Holštajnske k Dansk se glase, da je bilo za to oddanih 72.733 glasov, proti pa 24.793.

Dasiravno je bilo včeraj zelo slabo vreme, se je plebiscit v 1. coni vdeležilo okrog 90 odstotkov celokupnega prebivalstva. Za dansko suvereniteto je bilo torej oddanih 75 odst., za nemško pa 25. Kraji Dunder, Apegrade in Sonderborg so po večini glasovali za Nemčijo; vendar bodo spadal za naprej pod dansko krono. Nemci so vsled poraza pri tem plebiscitu zelo potrti.

Hindenburgovi grehi.

London, 16. februarja. — Razni nemški in danski listi poročajo, da ne bodo zahtevali zavezniki izročitve nemškega feldmaršala Hindenburga samo radi njegovega grozovitega postopanja v minuli vojni, ampak tudi zaradi tega, ker je opustoševal privatno lastnina za časa umikanja Nemcev.
Dalje je Hindenburg obtožen skupno z generalom Ludendorffom, deportacije civilnih oseb in organiziranja prisilnih delavskih oddelkov. Pri teh oddelkih je bilo tudi na tisoče deklet, katere so imele ničvredne ženske pod nadzorstvom. Te nesrečne žrtve nemškega nasilja so morale prestati

mного hudega ker so jih Nemške pretevale in zapirale za vsako malenkost; mnogo teh deklet je postalo tudi žrtev pohotnosti nemških oficirjev in vojakov.

Bivši kaiser svari svojega sina.

Berlin, 12. febr. — List "Kreuz Zeitung" poroča, da je bivši nemški kaiser strogo posvaril svojega sina — prestolonaslednika, da naj se nikar ne uda zaveznikom v svrhu sodbe in kaznovanja. Zaeno je naprosil bivši kaiser holandsko vlado zaščite v tej zadevi.

Bivši nemški prestolonaslednik se je namreč prostovoljno ponudil zaveznikom, da naj njega primejo ter kaznujejo namesto njegovega očeta ter številno drugih nemških častnikov, ki bodo postavljeni na zatožno klopo pred svetovnim tribunalom.

Clemenceau odklonil lepo nagrado.

Pariz. — Predno se je bivši ministrski predsednik Clemenceau podal na daljše počitnice v Afriko, je dobil od nekega založnika iz Amerike ponudbo 1 milijon frankov, za prvo polovico njegovih spominskih zapiskov.
Clemenceau je na to odgovoril, da ne prevzame te ponudbe tudi ne, če bi bila v dolarjih. Vzrok temu je navedel, da je že sit javnega in političnega življenja in radi tega bo preživel svoja stara leta v Egiptu, kjer je še bolj nepoznan.

ODLOČEN NASTOP PREDSEDNIKA WILSONA.

Zahteva rešitev jadranskega vprašanja po njegovih načrtih.

ZAVEZNIKI SO RAZOČARANI.

Pariz, 15. febr. — (Poroča Edwin L. James, dopisnik "Chicago Tribune".) Predsednik Wilson je obvestil angleško, francosko in italijansko vlado, da, če se bo jadransko vprašanje rešilo brez odobrenja Združenih držav, se Združene države v obče tudi ne bodo več vmešavale pri rešitvah ostalih evropskih vprašanj. Pri tem je predsednik Wilson omenil, da ni noben sedanjí načrt zaveznikov za ureditev jadranskega (reškega) vprašanja Ameriki po volji.

Tozadevno uradno obvestilo je bilo včeraj popoldne izročeno francoskemu ministru zunanjih zadev po ameriškem poslaniku Wallace; ob ravno istem času je bila tudi izročena slična izjava angleški vladi v Londonu in italijanski v Rimu.

Ta nepričakovana in senzačna izjava predsednika Wilsona je dospela v roke vlade zaveznikov baš ob času, ko sta angleški ministrski predsednik Lloyd George in francoski ministrski predsednik Millerand obljubila italijanskemu ministrskemu predsedniku Nitti-ju, da bosta Anglija in Francija odobrili kompromisni načrt dne 20. januarja t. l. ali pa da slednji odobravati takojšnjo uveljavljavo londonskega tajnega pakta.
Naravno, da vlada v francoskih diplomatičnih krogih veliko razočaranje vsled zadnjega nastopa predsednika Wilsona. Govori se, da se vlada Združenih držav ne bo udeležila dikuzij ministr. predsednikov vrhovnega zavezniškega sveta, dasiravno je bila na to povabljena. Dalje se pri tem namigava, da morajo zavezniki na vsak način rešiti jadransko vprašanje po želji in navodilu predsednika Wilsona.

Osobito veliko razočaranja in nevolje je povzročil ta Wilsonov ultimatum v italijanskih diplomatičnih krogih.

Francoski ministrski predsednik Millerand je pojasnil vsa pogajanja med Francijo in Jugoslavijo, vršča se še lansko jesen, ko je Francija obljubila belgrajski vladi svojo pomoč v zadevi ugodne rešitve jadranskega vprašanja.

Ministrski predsedniki zaveznikov sestavljajo sedaj odgovor na Wilsonovo noto, katerega bodo v kratkem službenim putem poslali. Vendar do sedaj še nihče ne ve vsebine tega odgovora; isti bo obehodajem še le potem, ko ga prejme preds. Wilson v roke. Vsekako bo pa nastop predsednika Wilsona povzročil podaljšanje jadranskega (reškega) vprašanja.

Ministrski predsednik Millerand je brzoglavim potom sklicel kabineto seje, vrščo se dne 18. t. m. kjer se bo razmotrivalo o tem prečem vprašanju; zaeno bo Millerand razložil to stvar tudi senatskemu odseku zunanjih zadev.

Državni podtajnik Polk potrjuje Wilsonov nastop.

New York, 15. febr. — Državni podtajnik Frank L. Polk, mudivši se pri svoji materi tukaj na obisku potrjuje vest o Wilsonovem nastopu glede reškega vprašanja.
Polk je pripomnil častnikarskim poročevalcem, da mu je ta Wilsonov načrt že dalj časa znan, ker Wilson nikakor ne pripušča povsem krivično rešitev jadranskega vprašanja od strani zaveznikov; vendar ta vest v Washingtonu še ni uradno potrjena.

Versailleska mirovna pogodba je v nevarnosti.

Washington, D. C., 15. febr. — Predsednik Wilsonov memorandum, s katerim je posvaril Francijo, Anglijo in Italijo, da se mora jadransko vprašanje rešiti na podlagi njegovih navodil ter načrtov — bo igral važno vlogo v ameriškem senatu baš sedaj, ko pride odobritev versailleske mirovne pogodbe na dnevni red. Predsednik Wilson je zagrozil zaveznikom, da prekine vse stike z njimi, če bodo skušali rešiti jadransko vprašanje kar na svoje roke.

To znači torej, da Združene države ne bodo potrdile mirovne pogodbe, če se zavezniki ne uklonijo zahtevam predsednika Wilsona v reški zadevi. Čeravno senatska zbornica potrdi to pogodbo z raznimi pridržki, iste predsednik Wilson ne bo poslal v Versailles, kakor predpisano in določeno.

Označeno mirovno pogodbo so pač že podpisali ameriški mirovni delegatje v Versailles; vendar pa ista še ni potrjena od senatske zbornice; v veljavo stopi še le tedaj, ko jo bo predsednik Wilson poslal na pristojno mesto. In če bo tudi mirovna pogodba sprejeta z znanimi pridržki senatorja Lodge, ima predsednik moč ter pravico, pogodbo zadrževati.

Kaiser bo interniran na Holandskem.

Haag, 16. febr. — V zadnji noti, katero so zavezniki uročili Holandski je prva zahteva glede izročitve bivšega kaiserja toliko izpremenjena da mora Holandska kaiserja samo internirati in če mogoče poslati na svoje otočje v Vzhodni Indiji.

"Associated Press" je izvedela iz zanesljivih virov, da bo holandska vlada zanesljivo ugodila zahtevi zaveznikov, ter ga internirala v Doornu.

Holandska mora dalje prevzeti vso odgovornost, da ne bo Viljem Hohenzollerški več ogrožal svetovnega miru; v svrhu tega bo vedno dobro zastražen in pod strogim nadzorstvom čenzorja.

Bivši nemški kaiser je nedavno kupil v trgu Doorn na Holandskem lično hišo, kjer namerava preživeti v samoti zadnje dni svojega življenja. Doorn je zelo primerno bivališče zanj, kjer ga bo lahko vojaštvo stražilo in je bolj oddaljeno od nemške meje, kot mestece Amerongen.

Ameriška bojna ladja prispela v Gruž. — Italijansko vojno posojilo v Jugoslaviji — izjalovljeno.

Washington, D. C. 12. febr. — (Inf. biro države S. H. S.) Iz Belgrada se od dne 9. t. m. poroča, da je prispela v gruzki zaliv ameriška bojna ladja — Spitzberg. Načelnik Čingrija in podnačelnik Perović sta posetila admirala Andrijsa ter ga pozdravila v imenu jugoslovanskega naroda.

Belgrad, 10. febr. — Iz Splita jatljajo: Dasiravno so nazvili Italijani živahno propagando v okupiranih krajih Dalmacije v korist šestega narodnega posojila, se je ta kampanja v teh krajih do cela izjalovila.

Nemški vojni vandali iščejo zavetja na Holandskem.

Haag, 13. febr. Zadnje dni je dosplo na Holandsko osem Nemcev, kateri so na črni listi zaveznikov kot sokrivi minule svetovne vojne. Med označenimi je tudi heški nadvojvoda — in več znanih bivših nemških generalov.
Vsi označeni politični begunci mislijo, da so tukaj na varnem; holandska vlada jih bo pa na zahtevo izročila zaveznikom.

DRUŠTVENA NAZNAJILA IN DOPISL

NAZNAJIL

Iz urada tajnika društva sv. Vida št. 25 Cleveland, Ohio.

Članom našega društva naznanjam da je bilo na zadnji seji dne 1. febr. t. l. sklenjeno, da bo imelo društvo svojo skupno velikonočno spoved dne 28. februarja in skupno sv. obhajilo dne 29. febr. pri osmi sv. maši v cerkvi sv. Vida.

Zbirali se bomo v Knausovi dvorani dne 29. febr. ob pol 8. uri zjutraj, odkoder skupno odkorakamo v cerkev k sv. maši in sv. obhajilu. Ob enem prosim člane, da naj prinesejo vsak svoj znak (regalijo) pripeto na prsih.

Nadalje naznanjam članom, da naj vsakdo izroči spovedni listek pri obhajilni mizi in naj označi na spodnji strani listka društveno ime "sv. Vida", na zadnji strani tega listka pa certif. št. v razred in svoje ime.

Pri tej priliki naznanjam, da članice našega društva ne bodo imele skupne spovedi; vsaka lahko opravi svojo velikonočno dolžnost med tednom. Spovedni listek pa mora vsaka članica izročiti, ali oddati, kakor člani. Spovedne listke je dobiti pri društvenih uradnikih.

K sklepu prosim članstvo našega društva, da gorinavedeno Naznanilo vpoštevdajo; kajti v nasprotnem slučaju se bo ravnalo z vsakim (brez razlike) po pravilih K. S. K. J. Člen XIV. točka 121 na 49 strani.

S sobratiskim pozdravom
Joseph Russ, tajnik.

NAZNAJIL

Članstvu društva sv. Petra št. 30 v Calumetu, Mich. se naznanja, da je bilo sklenjeno na seji z dne 8. februarja, da bode društvo imelo svojo velikonočno spoved v soboto dne 28. februarja in v nedeljo 29. februarja pred sv. mašo. Točno ob osmi uri naj se člani zberejo v cerkveni dvorani, in vsak naj prinese s sabo društveno regalijo, da skupno odkorakamo k službi božji, pri kateri prejemo društvenih sv. obhajilo. Prosim člane, da se kolikor mogoče v velikem številu udeležijo.

Člane in članice na potnem listu in vse one, kateri bivaajo izven društvenega sedeža, opozarjam da opravijo svojo velikonočno dolžnost o pravem času, ter mi pošljejo potrdilo o tem. Ker pravila naše Jednote to strogo zahtevajo, zato kdor bi opustil nalašč svojo velikonočno dolžnost bode po pravih suspendiran. Društvo mora posiljati a sesment na Jednoto do konca vsakega meseca, in če članstvo ne plača redno, tudi društvo ne more izpolnjevati svoje dolžnosti napram Jednoti. Zatorej za naprej društvo ne bo nikogar več zalagalo za Jednotno assesmente. Kdor redno ne plačuje je slab član(ica), in kot tak (takna) ne more biti ud društva in naše dične K. S. K. Jednote. Pozor torej! To je moj zadnji opomin v tem oziru. Gledali ne bodedo, kako dolgo je že kdo član društva, da ne bode potem kakega praznega izgovora. Upam torej da ne bo nikogar, da bi se pustil(a) suspendirati.

Nadalje je bilo sklenjeno, od vseh navzočih članov, da od sedaj naprej, mora vsak član, ali članica, svoje mesečne assesmente najkasneje, do 20 tega v vsakem mesecu poravnati. Kdor ne bo tega storil, bode takoj suspendiran. Društvo mora posiljati a sesment na Jednoto do konca vsakega meseca, in če članstvo ne plača redno, tudi društvo ne more izpolnjevati svoje dolžnosti napram Jednoti. Zatorej za naprej društvo ne bo nikogar več zalagalo za Jednotno assesmente. Kdor redno ne plačuje je slab član(ica), in kot tak (takna) ne more biti ud društva in naše dične K. S. K. Jednote. Pozor torej! To je moj zadnji opomin v tem oziru. Gledali ne bodedo, kako dolgo je že kdo član društva, da ne bode potem kakega praznega izgovora. Upam torej da ne bo nikogar, da bi se pustil(a) suspendirati.

Najlepši pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. J.

Mihael Majerle preds.
Frank Vesel, tajnik društva.

Društvo sv. Družine št. 136, Willard, Wis.

Iz urada društva sv. Družine se naznanja vsemu članstvu tega društva, da se bo meseca marca in naprej plačevalo 10c (deset centov) več društvenega assesm. kot dosedaj in to radi tega, ker se je bolniško podpora zvišalo.

Bolniška podpora znaša odslej po 70.00 (sedem) na teden.

Rojak! Ujudno si vabljen, da pristopiš sedaj v naše društvo, ker je bolniška podpora zvišana.

Z bratskim pozdravom do vseh članov našega društva in KSKJ.
Ludvik Perušek, tajnik,
Box 15, Tioga, Wis.

Joliet, Ill.

Predzadnjo nedeljo, dne 8. februarja, je bil za jolietške Slovence zopet naš dan veselja in zabave, ko je društvo sv. Jožefa št. 2, K. S. K. J., priredilo popoldne in zvečer v Pulaski dvorani znano šaloigro "Urban Debeluhar". Odkrito povedano, da tako zabavne in smešne slovenske igre še nismo videli v Jolietu.

Naravno, da je bila dvorana obkraj nabito polna gledalcev. Pozdravni nagovor je imel g. Josip Zalar, glavni tajnik K. S. K. J., naš vrli slovenski cerkveni pevski zbor je pa zapel pod vodstvom g. Cvenka-a sledeče krasne pesmi: "Ljubzen do domovine", "Na planine", "Prišla je miška", Gdč. Elizabeta Grahek je zapela krasno pesem "Zapoj mi ptica!", dve angleški pesmi je pa pel naš izbran tenorist g. John Černovih. Razne solo točke na klavirju so proizvajale gdč. Marion Zalar, Elizabeta Grahek in Amalia Ursieh. Igra ter pevške točke so bile sijajno pogodene. Čast igrateem, igralkam ter peyskemu zboru.

Delavske razmere so sedaj v Jolietu še precej ugodne. Še le nedavno so nekateri tukajšnje tolpilnice in tovarne zopet povisale plačo delavcem za 10 odstotkov; pa kaj je to v sedanji hudi dragini? Dne 10. februarja se je zopet kruh podražil za 2c pri funtu.

Te dni je Trgovska zbornica v Jolietu odobrila zakonski načrt, ki določa, da morajo dečki v starosti od 14. do 18. leta, ki delajo, hoditi v šolo po osem ur na teden; med tem časom pa vseeno dobivajo svojo plačo. To je velike vrednosti za ves delavski naraščaj. Ta postava stopi v veljavo 1. septembra t. l.

S pozdravom,
Jolietški mladenič.

Kohler-Sheboygan, Wis.

Členjeni sobrat urednik!

Po dolgem času se zopet enkrat oglašam s sledečimi vrsticami. Za danes imam pa več važnih stvari.

Delavske razmere so v Sheboyganu take, kot sploh po celi Ameriki. Zaslužek je sicer malo boljši, je pa zato veliko prehuda draginja.

Dne 25. januarja je bilo v Sheboyganu letno cerkveno zborovanje, ki se je vršilo v občno zadovoljnost tukajšnjih faranov. Med drugim se je tudi sklenilo, da se ob 10 letnici tukajšnje fare zgotovi prepotrebna šola. Farani so pri volji pomagati, da se čim prej mogoče otvori šola.

Kaj pa posamezna društva? Kajne, da boste tudi Vi priskočili na pomoč. Društvo sv. Cirila in Metoda je meseca decembra 1919 sklenilo prirediti to leto igro v korist društva in jaz upam, da bo tudi letos polovico odstopilo v korist naše fare, kakor je to že enkrat storilo.

Kot prijatelja lepega petja me veže dolžnost, da Vam povem nekaj posebno važnega. Govorica je, da so cerkveni peveci, ki so vedno članje Pevskega društva "Danica" sklenili kupiti nove orglje ter jih podariti povodom 10 letnice naše fare slov. cerkvi Sv. Cirila in Metoda. — Vse to bodo ti vrli peveci in pevke sami preskrbeli. — Kaj ne, dragi mi Slovenci! To je nekaj požrtvovalnega zanje. Pomislite samo to, koliko se morajo ti peveci že učiti in hoditi k vajam, da vzdržujejo lepo petje, kakor ga je malo tu v Ameriki. In če se ne motim, bodo imela naša pridna dekleta glavno ulogo pri tem podvzetju. Čuje se celo, da imajo že precej denarja nabranega v to svrha. Lahko se zgodi, da bomo imeli poprej orglje kot šola. Zatorej bi Vas prosil vse Slovence, posebno pa še cenj. društva, da bi v ta namen prirejali igre, ker drugo je v tem času težko. — Šolo bi se lahko že v tem letu dovršilo, oziroma otvorilo. To bi bilo v trajnem spomin ob 10. letnici naše župnijske cerkve sv. C. in M. Smelo trdim, da bo potem naša naselbina ena izmed najlepših v celi Ameriki. Vse to se lahko doseže, samo če Slovenci v Sheboyganu hočejo. To bo tudi v čast bivšemu

našemu prvemu župniku Rev. Jakob Černe-tu, ustanovniku naše fare, ki se je toliko žrtvoval za napredek te naselbine.

In sedaj imamo pa tudi dobrega dušnega voditelja, Father A. Minar-ja, ki bo gotovo pazil in gledal, da bo vse zaostalo dovršeno po prvotnem načrtu. Zato gre tudi sedanjemu župniku čast.

Pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, osobito pa v Sheboyganu.

Felix Erlach.

VABILO NA SEJO.

Prihodnji četrtek, dne 19. t. i. zvečer ob 8-ih se vrši v cerkveni dvorani redna mesečna seja Zveze Jugoslovanskih Zen in Deklet v Chicago, Ill.

Cenjene članice in prijatelji naše Zveze! Udeležite se te seja polnoštevilno, ker je več važnih točk na dnevnem redu!

Z rodoljubnim pozdravom
Odbor.

IZKAZ PROSTOVOLJNIH DAROV

za ranjence ter vojne pohabljenice za metliški okraj v stari domovini. Nabrano med rojaki v Chicago, Ill.

Darovali so nadalje sledeči:
Po \$5. — A. in Josip Obranovič, Anton Slabodnik, Martin Slabodnik, Rudolf Lustig, Franc Černugel, \$3. — George Laich, \$2.50 Vinko Dresher, Po \$2. — Bara Petrich, Andrej Švigelj in Alojz Keber, Po \$1. — Pavlona Juratovac, Jurij Maletič, Viktor Petretič, Margareta Stanko, Fr. Zihherle, Katy Kolene, John Mantel, Margareta Kužnik, Milislavjevič, Alojz Mergole, Jakob Smrekar, John Malenšek, A. Fugina. Po 50c — A. Mahovlič, Tina Petretič, Matija Kovačič, Martin Šifler, John Makovec, George Stefanič, Eva Span Franc Tratnik. Skupaj nabranega \$53.50.

Prisrčna hvala vsem darovalcem in darovalkam!

Antonia in Josip Obranovič, nabiraleca.

Darovi nabrani v tovarni E. Eiger Bros., Chicago.

Darovali so sledeči: \$2. — J. Eiger. Po \$1. — M. Stefe, T. Vaupotič, M. Pogačar. Po 50c: Marija Škerlep, Neža Kapla, Marija Baskovec, M. Kavčič, G. Fajfar, Mary Gruška, H. Grile, J. Kirinec, J. Lindberg, Klaus Jensen, Roy Henkel, O. Možar, L. Ribnikar, M. Vesel, K. Morovič.

Po 25c — Cila Kumar, A. Pekol, J. Noor, Agnes Potokar, S. Jackson, Uršula Nadrah, A. Šmid, R. Šmit, A. Stern, B. Blosh, Mrs. Early, Agnes Medja, Marta Hotchar. — 15c F. Terselič. Po 10c: R. Terselič, Blum in R. Stedi. — Skupaj v tovarni nabranega \$16.20.

Iskrena hvala vsem darovalcem in darovalkam!

Antonia Obranovič, nabiralka.

POŠILJALCEM ZABOJEV UNITED STATES RELIEF SHIPMENT.

Odbor za pošiljanje je dobil več pisem raznih strank, ki so nas opozorile, da je na potrdilnih kartah zmanjšana vrednost njihovih pošiljav. Da ne bo treba vsakemu odgovarjati, javljamo sledeče:
Ko smo začeli sprejemati zaboje, je nismo verjeli, da bodejo ljudje označili tako visoke vrednosti pošiljav. Označena vrednost vseh 3900 zabojev je znašala mnogo več kot milijon. Ako bi hoteli po tej vrednosti plačati zavarovalnino, bi dali samo za zavarovalnino \$20.000. — Toda tega denarja ni bilo na razpolago, ker ga ljudje plačali niso in ga tudi zahtevali nismo. Ako bi hoteli upoštevati polno svoto zavarovalnine, bi morali ljudje v največ slučajih doplačati. Za vzgled povemo: Par sto zabojev je bilo povprečno težje 125 funtov. Označena vrednost je bila \$500. Sedaj pa računajte: Mi smo zahtevali 16c od funta. Prevoz preko morja je 12c od funta, kar bi znašalo od 125 funtov svoto \$15.00. "Storage" v New Yorku je veljal \$3.50 od zaboja (prevažanje iz kolodvora, dovolz na ladnjo, zavarovalnina. itd.) zavarovalnina preko morja, in do Ljubljane po \$1.75 od sto funtov ali od 125 funtov teže, a stroškov smo imeli (brez upravnih) \$20.69, torej čista izguba 69c pri e-

tem zaboju. In takih je bilo stotine. Raditega smo na kartah, ki so bile pregledane od zavarovalne družbe bili prisiljeni znižati vrednost, kar je pa samo navidez, kajti mi nismo hoteli kompenjati plačevati ogromne denarje, ljudi pa tudi nismo hoteli tirjati, ker je itak vseeno, kajti glavna stvar je, da je pošiljav srečno dospela v domovino, in to se je zgodbilo. Znižana zavarovalnina torej nikogar ne oškoduje niti za cent, kajti skazali bodedo vsak zaboju, da je bil pravilno oddan v domovini, kar je pa zgube, dobijo ljudje v polni meri povrnjeno, ker imamo od vsakogar originalno izjavo glede njegove vrednosti. Da bi pa kompanijam metali tisočake, tega nismo hoteli.

V kratkem dobite od svojih dragih iz domovine potrdilo sprejema in to bo vaše najboljše zagotovilo o poštenosti cele pošiljatve.

Ako želite pojasnil glede tretje pošiljatve, obrnite se na naš odbor.

UNITED STATES RELIEF SHIPMENT.
Louis J. Pirc, predsednik.
Frank Hūdovernik, taj.
Anton Grdina, blagajnik.
Cleveland, Ohio. dne 11. febr. 1920

V POMOČ PISATELJU MEŠKOTU

so dalje darovali:

Mr. Stanko Žele, Dubuque, Ia., habral med tamočnjimi slovenskimi dijaki \$4.50
Iskrena hvala! Nadaljnjih darov za pisatelja Meško-ta prosil:
Rev. J. C. Smoley,
Iron River, Wis.

O influenci.

Objavljeno po Amer. Red Cross Foreign Language Information Service. Jugoslav Division — 124 E. 23 St., New York, N. Y.

KAJ NAJ STORIJO ONI, KI ZBOJILJO NA "FLU"?

Vsakdo, ki zbolni na influenco, naj gre takoj domov in v posteljo. To obvaruje bolnika samega pred novarnimi komplikacijami in ob istem času prepreči, da li on sam razširja bolezen med druge. Priporoča se, naj nikdo ne spi v isti sobi z bolnikom. Prav za prav le bolniška strelžnica bi smela hoditi v njegovo sobo.

Ako bolnik kašlja, pljuje ter ako mu teče iz očes in nosu, vsi ti izbruhi naj se nabirajo na komadič gaze ali cunjje ali papirnatega prtiča in zažgejo. V slučaju driske naj se pazi na to, da se bolezen ne širi s tem, da se umažejo roke, obleka ali rjuhe. Treba pravzaprav rabiti isto pažnjo pred infekcijo, ki jo bolničarka rabi v slučajih tifusa. Ako se bolnik pritožuje radi mrzlice ali glavobola, naj se mu daje piti vode in naložijo mrzle oblake na čelo. Le take medicinske naj bolnik vzame, ki jih zdravnik predpiše. Ne spametno je vprašati lekarnarja za lek, in utegne biti jako nevarno, ako se bolnik zateka k "sigurnim in neškodljivim" lekem, oglašanim po fabrikantih patentihi lekov.

Ako se bolnik nahaja v takim položaju, da mu more streči le nekdo, ki se mora brigati tudi za druge člane družine, priporoča se, naj dotičnik, ki mu streže, nosi kak predpasnik ali druge vrste ogrinjalo čez svojo običajno domačo obleko, kadar stopi v bolnikovo sobo, in naj to sleče, ko zapusti sobo, ter da si umije in desinficira roke, kadar se bliža drugim članom družine. Bolnik bi moral imeti posebej svoje krožnike, ki jih treba po rabi sterilizirati z gorko vodo.

Bolničarka ali kdor streže naj se obvaruje pred vdihavanjem nevarnih kužnih kali s tem, da nosi navaden omot gaze ali masko v bližini bolnika.

NEKATERA NAVODILA GLEDE INFLUENCE
Izdano po Vlnedem zdravstvenem uradu United States Public Health Service v Washingtonu.

Dosedaj ni še nikake zanesljive metode, po kateri bi se moglo trditi v poedinem slučaju, da gre za influenco. Na drugi strani pa je prav lahko spoznati influenco, kadar imamo več slučajev skupaj. Nasproti izbruhu običajnih kašljev in prehlajenj, ki se navadno pojavljajo v zimskih mesecih, se influenza utegne pojavljati v vsaki letni dobi; tako je zadnja epidemija razsajala najhujše v Evropi v maju, juniju in juliju leta 1918. Razun tega niso v slučaju navadnega prehlajenja splošni simptomi (mrzlica, bolečina in potrtost) nikakor tako hudi ali ne nastopajo tako naenkrate ob začetku kakor of influenci. Končno, se navadna prehlajenja ne razširjajo med občinstvo tako hitro in tako razsežno kakor influenza.

Večinoma se oni, ki zbolni na influenci, čuti bolnega kar naenkrate, čuti se slabega, bolijo ga oči, ušesa, glava ali križ, trebnih itd. in utegne čutiti tudi bolečine po vsem životu. Mnogim bolnikom se mede, nekateri bruhaajo. Večinoma se bolnik pritožuje, da ga zebe, in s tem nastopa mrzlica, katere temperatura rase do 100 in 104 stopinj F. V večini slučajev bide žila razmeroma počasi.

Tudi na zunaj bolnik res izgleda da je bolan. Njegove oči so nekoliko krvave. Teče mu iz nosu in utegne imeti kašelj. Ti znaki prehlajenja so kedaj neznaatni, vzle temu se čuti bolnega in izgleda kakor tak. V nekolihih slučajih tekem zadnje epidemije se je pojavljala tudi dijareja (driska).

Razun po zunanji prikazni in po omenjenih simptomih more zdravnik ugotoviti influenco po prekušnji bolnikove krvi. Našlo se je namreč, da se številno belih telescev v krvi tekem te boleznini ne poveča ali le malo. Večina slučajev je navidezno infekcija dihalnih organov in je podobna nalezljivim vrsti "prehlajenja." Nekaterikrat pa ti dihalni simptomi popolnoma manjkajo in pacijent čuti potrtost, slabost, bolečine po udih, in nekaj mrzlice. V drugih slučajih je zopet driska glavni simptom.

Navadno traja mrzlica štiri do pet dni in bolnik okreva. Ali dočim je razmere smrti navadno nizko, je epidemija nekje hujša in slučajni smrti so bolj pogosti. Ako bolnik umre, je to navadno posledica razvoja influente v pljučnico (pneumonia) in druge komplikacije.

Ako mislite, da imate "flu", iditi v posteljo in pokličite takoj zdravnika.

KAJ JE INFLUENCE ALI "FLU"?
American Red Cross Jugoslav Division.

Kaj je "Flu"? Ali je nekaj novega? Ali res prihaja iz Španskega? Ta kužna bolezen, ki jo imenujemo "Flu" ali influenco, je navadno prav podobna nalezljivim vrsti "prehlajenja", ki se pojavlja v spremstvu mrzlice, bolečin v glavi, ožes, ušesih na križu in drugih delih telesa in pri kateri se človek čuti jako bolnega. V večini slučajev simptomi ginejo po treh ali štirihi dnehi, na kar bolnik hitro okreva; pri nekaterih bolnikih pa se razvije pljučnica (pneumonia) ali vnetje ušes ali pa meningitis, in mnogi pomirajo za temi komplikacijami. Marsikdaj pa so simptomi tako mili, da sam človek ne ve, da je bolan na influenci. "Španska" influenza je — kakor se vse dozdeva — popolnoma identična z epidemijami influente ož prejšnjih dob.

V tej zvezi naj opozorimo na dejstvo, da je epidemija od 1889-1891 začela na Kitajskem in se je na to razširila po Ruskem, kjer so jo zvali "Kitajsko influenco". Iz Ruskega se je potem razširila skozi vso Evropo in tedaj so jo zvali "Rusko influenco". Iz Evrope so jo prenesli v Združene Države in tu so jo krstili za "Evropsko influenco," in končno ko je preko Pacifika prišla na Japonsko, je tam postala "Amerikanska influenca."

Epidemije influente so obiskovale to deželo od leta 1647. Zanjimivo je, da je bila ta prva epidemija prenešena sem iz Valencije na Španskem. On tedaj je bilo mnogo epidemij influente. V letih 1889 in 1890 je bila ta bolezen razširjena po vsem civiliziranem svetu. Tri leta kasneje se je influenza zopet pokazala za kratko dobo. V obeh slučajih smo jo imeli tudi v Združenih Državah.

Dasi imenujejo to bolezen "Špansko influenco" vendar se je dogmalo da ne prihaja iz Španskega.

Znano nam je, da je bilo precej influente tupaam po Združenih Državah že za nekaj let pred izbruhom velike lanske epidemije. Ker se je pa pojavljala v mili obliki in je bila vsa pozrost osredotočena na vojno, se ni opazilo to stalno naraščanje influente. Še le ko se je influenza pojavila v strogi obliki v Bostonu v septembru l. 1918, je zbudila posebno zanimanje.

KAJ PROVZROČUJE INFLUENCO IN KAKO SE ŠIRI?
Bakteriologi, ki se v preteklosti proučevali epidemije influente, našli so v mnogih slučajih drobno kal v obliki palčice, imenovano po svojem iznajditelju "Pfeifferjev bacil". V drugih slučajih navidezno iste boleznini našli kal za pljučnico, takozvane "pneumococci". V drugih zopet je bila bolezen povzročena po "streptococci" in drugih kalih boleznini.

Nekateri evropski učenjaki verjamejo na podlagi študij o lanski kuži, da ni kal influente običajen bakterij, marveč da spada ista kuži neznansko drobnih kali, zvalih "filterable viruteses" to pa radi tega, ker so tako drobne, da morejo pretrdi skozi pore neglaziranega porcelanskega cedila.

Naj bo provzročitelj boleznini ali oni, gotovo je, da se influenza širi direktno in indirektno od osebe do osebe. Razun tega, sodeč po izkušnjah v tej boleznini, je verjetno, da prenašajo kal boleznini, kakršna naj že bo, ne le oni, k so bolni na influenci, marveč tudi osebe, ki so lahko popolnoma zdrave. Treba radi tega smatrati vsako okoliščino, ki spravlja ljudi v večjo dotiko kakor činitelj, ki prispeva k razširjanju influente.

Jasno je, da je mnogo načinov, kako se kali boleznini prenašajo od sebe do osebe. Tako na primer se prenašajo direktno skozi zrak skupaj z drobnimi kapljicami mukoze, izbruhnjenimi iz telesa potom kašljanja, kihanja, glasnega govorenja in enako s strani osebe, ki že ima v sebi kali influente. Treba je obvarovati se proti temu direktnemu ali pa tudi indirektnemu načinu razširjanja boleznini. Umazane roke, kozarci za splošno rabo, nepravilno očiščene jedilne in pitne posode v restavracijah, 'soda fountains' it., prti za splošno rabo, inficirana hrana — to so v glavnem, prenaševalci kali influente. Ljudje, ki rabijo maske v občevaranju z bolniki, dostikrat pozablajo na te druge načine transmissije in radi tega ni imela maska tak aspeh v obvarovanju pred boleznino, kakoršna bi morala imeti. Ako hočemo biti uspešni v boju proti influenci, treba je obratčiti večjo pažnjo na gori omenjene fakto-

KAKO NAJ SE OBVARUJENO PRED INFLUENCO?

Ako se hočemo obvarovati pred boleznini vsake vrste, je prvi pogoj, da ohranimo telo čvrsto in sposobno za uspešno borbo proti kalim boleznini. To je mogoče storiti, ako imamo pravo razmerje med delom, zabavo in počitkom. ako se pravilno oblačimo in uživamo zadostno, zdravo in primerno izbrano hrano. Glede hrane najboljša in najbolj izdatna, kakor tudi najlažje pristopna hrana foliko za zrastle kolikor za otroke. Prenapolnjena stanovanja so jako škodljiva okoliščina pri takih boleznini, kakršna je influenza, in zdravstvene oblasti priznavajo da se bolezen tem lažje širi tam, kjer ljudje prebivajo prečesto skupaj. Dočim ni vselej mogoče izogibati se — zlasti v teh težkih časih — prenapolnjenim stanovanjem, vendar naj se isto omeji na najnižji minimum. Vrednost svežega zraka po tom odprtih oken je neprecenljiva.

Kar se tiče potrebe, da se izogibamo direktni infekciji potom vdihovanja, je jako važno, da se obvarujemo pred osebami, ki kašljajo in kihajo, ne da bi si zakrile ust ali nosu. Vsljed tega naj se vsakdo kolikor mogoče drž stran od množice in nabasanihi prostorov; stanovanje, urad in delavnica naj bodo dobro prezračena, če morete, hodite peš k delu, skratka potrudite se, da dihate kolikor mogoče več svežega zraka.

Dasi je težko izogibati se indirektnemu prenašanju influente,

vendar se lahko obvarujemo pred istim z nekaj previdnosti. Stiskajte manj rok, izogibajte se nečistih "soda fountains" in restavracij, ne rabite kozarcev in prtov, ki so za splošno rabo, zahtevajte povsodi, kjer se pečijo z jestvinami, naj se ravna po sanitarnih predpisih. Nadalje treba, da oblasti strogo pazijo na strogo izvrševanje predpisov v takih prostorih. To so načini, po katerih se vsakdo more obvarovati pred infekcijo. Ako hi vse ljudje strogo držali po njih, bi bil storjen velik korak v borbi proti razširjanju bolezni.

Razne stvari.

Nekaj podatkov o češkoslovaški republici.

Nova Češkoslovaška republika obsega danes 142,000 štirjaskih kilometrov, ali približno 54,800 štirjaskih milj; število njenega prebivalstva pa znaša 13,750,000 duš.

Glavno mesto te nove republike je Praga. V Pragi je vladni sedež, glavna zakonodajna in narodna zbornica; v Brnu na Moravskem je pa najvišje sodišče. Prvi oziroma sedanji predsednik češkoslovaške republike je prof. T. Masaryk.

Češkoslovačija ima sedaj tri univerze ter 2 politehnike. Največja in najstarejša češka univerza je v Pragi, katero je ustanovil cesar Karel še leta 1348; poleg te je tudi znana Masarykova univerza v Brnu; tretja, Komenyeva je pa v Bratislavi. — Letos pohaaja v praško univerzo 7049 slušateljcev; od teh je 2764 pravnikov, 2560 medicincev, 1696 filozofov in 29 bogoslovcev.

Žrtve civilne vojne 1. 1861—1865 v Združenih državah.

Tukaj navajamo nekoliko važnih zgodovinskih podatkov izza časa civilne vojne v Združenih državah.

V tej vojni, ki je trajala od 1. 1861 do 1865 je bilo ubitih 67,058 vojakov prostovoljcev in regularnih. Za ranami jih je umrlo 43,012; padlo jih je za raznim boleznim 199,720; vsled drugih vzrokov (ponesrečenja, umori, smrt v zaporih i. t. d.) 40,154 torej znaša skupno število mrtvih 349,944; uteklo, ali dezertiralo jih je 199,105.

Število vojakov v konfederacijskih armadi, ki so umrli za ranami ali boleznimi znaša 133,821; pobežnili jih je 104,428; število vojnih ujetnikov zajetih po armadi Združenih držav je znašalo 212,608; konfederacijske čete so jih pa ujela 476,169. Na bojnem polju je bilo pomiloščenih ali odpuščenih 16,431 po generalih armade Zdr. držav; po konfederacijskih pa 248,599. Med to vojno je umrlo v zaporih 30,156 vojakov armade Združenih držav; konfederacijcev pa 30,152.

Pri Gettysburgu, Pa. se je bila največja bitka, pri Antietam pa najbolj krvava. Konfederacijci so imeli pri Wildernes svojo največjo koncentrirano armado, pripravljeno za napad.

Vojne v Združenih državah od 1. 1775 do 1918.

Revolucionarna l.	1775—1783
Severozap. indijanska l.	1790—1795
Vojna s Francijo	1798—1800
Vojna s Tripolitanijo 1801—1805	
Creek indij. vojna	1813—1814
Vojna z V. Britanijo.	1812—1815
Seminole indij. vojna 1817—1818	
Black Hawk ind.	1831—1832
Cherokee ind. nemiri 1836—1837	
Creek ind. nemiri	1836—1837
Florida ind. vojna	1835—1843
Aroostook nemiri	1836—1839
Vojna z Mehiko	1846—1848
Apache, Navajo in Utah 1849—55	
Seminole ind. vojna.	1856—1858
Civilna vojna	1861—1865
Špansko-amer. vojna 1898—1899	
Filipinska ustaja	1899—1900
Vojna z Nemčijo.	1917—1918

Prezimanje pod zemljo.

Prebivalci opustošenih delov zapadne Galicije so se vrnilli zopet v prastaro dobo, ko so ljudje prebivali po skalnatih votlinah, brez grah in podzemeljskih jamah.

Ker niso mogli vsled pomanjkanja stavbnega materiala zgraditi novih hiš, so skopali podzemeljske votline, kjer bodo prezimili. V nekem selu blizu Panikija živ pod zemljo okrog 400 družin.

NA POLJANI.

Povest. Spisal Ksaver Meško.

(Nadaljevanje.)
"Takna si se vrnila! Ali nisi mogla umreti v tujni! Bi mi vsaj ne delala sramote. Pred časom me spraviš pod zemljo."
Minka je molčala. Le oči so zrcle s čudnim sijajem v očeta, opotekajočega se po sobi ali sedečega sključnega na klopi, vzdihujočega in jecajočega, kakor bi se mu godila najhujša krivica na vsem širnem svetu. Včasih je poskušala vstati ob takih bridkih hipih; a je bila preslaba. V srečje pekel, in pod njo je gorela postelja. Odpuščenja je prišla prosit v očetovo hišo, usmiljenja. Ljubezn, ki jo je varala v nji tujina tako neumljena, je prišla iskat k roditeljema. Zdal bi jo umevala, zdaj bi jo cenila. A glej, našla je le polovično, le v sreč materi in se večja nego kdaj poprej. A vse to zatečni in zagreni brezsrčnost očetova in žaleča njegova sirovost.

In tako se je zgodilo, da je stegnila spet tujina roko po nji, napol svoji hčerki, napol svoji lastnini.
"Vrni se, Minka! — Glej, ljubezn, si šla iskat domov, odpuščenja. A kako te je potolažilo odpuščenje roditeljev? Kako te je osrečila ljubezen domovina? Resnično, bolj te osreči moja! Zapri oči, Minka, vďaj se toku, vsa in brez obotavljanja, plavaj in ne misli ničesar, ne na prihodnji hip, ne na jutri, ne na konec. Ljubezen za trenutek — potem? Nič! Smrt in konec!"
Zahrepenele so oči skozi okno, na pot, vijoče se ob hiši, širo in prosto, ne vprašajoče ne kod, ne kam, ne očitajoče nikoli: "Zakaj, o Minka, zakaj?" Zahrepenele so misli, zahrepenele je ranjeno, trpeče srce.

"Pustite me, mati, da pojdem spat."
Na kolena je padla pred posteljo starka, kakor bi se zgrudila v pred najistejo, vso brezmadežno, pred Materjo božjo.
"Povej, kaj sem zgrešila, da me zapuščaš spet?"
Bolnica je vzdrlhela, je zaklopila oči in je zajejala, kakor v smrtnem boju. Kje je ljubezen, o Minka? Iskala si jo v tujini in si se varala in si poplačala kratki sen o sreči s potoki solza, s srčno krvjo. Kje je ljubezen, o Minka, velika, resnična, vse žrtvujoča nikdar omahujoča? — Glej, v sreč maternem je in nikjer drugje ni vse širnem svetu!

Tedaj se je razgrnila pred bolnico velika skrivnost življenja, zastrta premnogim vse dni do smrti; da ljubezen enega edinega vdanega sreča premeta vse in zaceli vse rane, ker je močnejša nego ves svet. Najmočnejša pa je ljubezen materina.

Nenadoma se je dvignila v postelji, je naslonila blede lice na še bledejšo materino, prvokrat, odkar se je vrnila, in se je oklenila ljubeče in tesno.
"Ljubili ste me preveč, mati, to je ves vaš greh . . ."

Drugo jutro se je oglasila mati po službi božji pri mladem župniku in ga je prosila, naj obišče bolno hčerko.

Ko se je vračal duhovnik gor po cesti, je stopal počasi in zamišljeno, kakor vsakokrat, ko je gledal ravnokar z začudenim, a vendar mirnim in nemim očesom razgrnjene pred seboj vse globočine človeškega sreča z vsem svetim in velikim v njem, in je prevzel vse velično breme tuje trpeče duše nase. A oko je zrla mehko in milo, kakor je zrla pač oko velikega božjega Nazarejca, ko je govoril: "Žena, mnogo ti bo odpuščeno, ker si mnogo ljubila."

V sobi pa je ležala bolnica z miron in vdanostjo v sreč.

V sreč maternem, v ljubečo dušo njeno je izšla večeraj del velike svoje bolesti, ko je plakala gorko na njenem sreč. Ker ni mogla nositi več moreče boli, ki je privrela ob obupnem, neskončno ljubezen razodevajočem vzkliku maternem na dan liki mogočno narasel gorski potok, ko predre skalnato steno in zahrumi navzdol in se razlije na široko črez vsa dolina. In tlela je tudi mati, a se je smehljala med solzami. Ker resnično, greh, iz ljubezn storjen, bo odpuščen ti sočkrat.

(Nadaljevanje.)
"Ne jokaj, dete, saj si pri meni — Glej, vse je pozabljeno, vse odpuščeno. Draga si mi kakor nikoli poprej!"
Vso ostalo bolest in breme je vzel duši danes spovednik. . . .

Dva tedna pozneje je slonel solnčnega popoldne župnik Bezjak ob oknu in je molil dnevnice. Tedaj je videl prihajati gor po cesti kovačico. Začudil se je, kako lahak in prožen je bil danes hod starkin; kako pokoncu je stopala sieer vedno sključena.

Vstopila je v cerkev. Zaprla so se vrata za njo. A župnik je videl, kako drsa po golih kolenih od vrat do oltarja Matere božje — videl je, ker je bila njegova duša z njo in ob nji. Gledal jo je razprostreta pred oltarjem, s čelom se dotikajočo hladnih tal. Ker prešla je milost, večjo, nego je je bila vredna po lastni sodbi. In slišal je njeno molitev, ne govorjeno z besedami, zakaj neskončna radost nima besed kakor ne neizmerna žalost. Slišal je molitev, kipečo kakor bogat živ vir iz vzradočnega, hvalečnega sreča — ker njegova duša je molila z njo.

Dolgo je slonel župnik ob oknu, da so se odprla spet vrata, in je stopila starica iz cerkve. Tedaj se je zavzel še bolj, ker glej, svetilo se ji je lice, in sevale so ji oči kakor deklice-angeljku, ki se vrača, nevestica Kristusova, od prvega svetega obhajila.
Ta dan popoldne je vstala Minka iz bolniške postelje . . .

III.
Kjer kosi nesreča, kosi na široko. Nemudoma podre dostikrat tudi one, ki so se čutili najvarnejše in so stali ponosno in bahato v zavesti svoje moči.
Ko je odhajala nesreča s pogorišča hiše Dolnarjeve, je postala za hip sredi ceste in se je ozrla s premisslajočim, zlokobnim pogledom preko na Trato. Hip — in že je stopala dalje svojo pot; a jasno si je vtisnila v spomin dolino, da je ne pozabi in jo obišče ob priliki spet.

Zaveli so jesenski vetrovi. Listje hpe in topolov pred Trato je rumenelo in polagoma odpadalo. Močnejše in močnejše je besnela burja, nevkročno, razposajeno dete zlovoljne jeseni. Ječala je prastara lipa, šibilo se se topoli in so priklanjali vrhove, a so vstajali spet ponosni pokoncu, kljubujoči trdi roki nevihtini. A glej, nekoga jutro je ležal mogočen topol, najbližji hiši, sosed lipin, po dolgem čez pot in čez dvorišče; prebena je bila burja, ni ji mogel več kljubovati, ker prišla je ura njegova.

Ko so zjutraj vstali na Trato, so se začudili in so pomilovali drevo. In nekako resno so zrle oči vsakega, ko je stopal mimo mrtvega drevesa, večeraj še tako močnega in ponosnega.

Popoldne, ko je že onemogla burja v svoji razgrajajoči besnoti, in je posijalo sonce izza razečfranega zastora nebesnega, je prinesel pot Florijan veliko zapečateno pismo. Oddal ga je in je odhajal polagoma čez dvorišče in je zmaljeval z glavob pogledu na topol, ki so ga hlapci že oklestili.

V gornji sobi je sedel Tratnik. Bral je pismo, bral drugokrat, tretjkrat in ga je vrgel iz rok in se je naslonil ob mizo, blede in kakor brez moči, in je zajel kakor na smrt ranjena žival.

V pismu je bilo iznabnjeno kratko in jasno, da je izgubil brat Tomaž pri kupčiji vse premoženje in se je zakopal navrh tekoma let v obilne dolgove, zato je proglaščen nad njegovim premoženjem konkurs. Ker je jamčil Tratnik za velike svote, s katerimi je gospod Tomaž pričel kupčijo, je plačnik (Dalje.)

Nevedni ljudje so rejeni kritiki.

Koliko moči ima molčeca dama na našem srečnem dolarju!

Značaj in vrline kake osebe sodimo po delih, ne pa po njenih zaobljubah.

Marsikatera izvoljenka se poroči s kakim fantom samo radi tega, da ji ga druga ne prevzame.

O krščanski izobrazbi.

Čast staršev v božjem zastopništvu. Iz angleščine prevedl Avg. Florjanč.

(Nadaljevanje.)
2.) Sedaj, ako vprašamo sami sebe, kakšne dolžnosti nalaga šolska izobrazba na starše, zamoremo dobiti v kratkem zadovoljiv odgovor: Podpirajte po svoji moči tudi denarno, kot katoliški starši, vaše katoliške farnje šole in pošiljajte vaše otroke vanje. Toda, ker se razmere razlikujejo po načrtih različnih dežel in držav, ter potem kakem tudi nalagajo različne dolžnosti, se bodeš zadovoljil s tem, da vam povem splošen nasvet, katerega se lahko držite vsi starši bodi v kakoršnem koli oziru. Kot dobri krščanski starši, delajte samo to, kar je koristnega ali karkoli zamore biti potrebno v bodočem življenju. V kaki meri in kako daleč se to od vas zahteva, zamorete bolj natančno poizvedeti in se potem tudi bolj vestno in varno ravnati, ako vprašate za svet vašega gospoda župnika, ki ima v oskrbi vaše in vaših otrok duševno življenje. On vam lahko brez vsakega dvoma poda svojo razsodnost o razmerah v katerih se nahajate; on zna najboljše, volje in željo matere Katoliške Cerkev, župnik ima ravno isto nalogo kot vi, skrbeti za krščansko vzgojo vaših malih otročičkov.

Kot vestni in podložni katolici se v enem trdno držite prepričanja, da vaši so otroci v veliko večjem smislu nego vi, otroci nebeskega Očeta. Ta Oče ki je v nebesih in Njegov edinorojeni Sin, naš Izveličar Jezus Kristus sta v Cerкви preskrbela pravo mater za vaše otroke. Po zakramentu prerojenja sv. krsta, so kakor vi sami, postali otroci te Matere. S to ljubeznijo, katera neprenehoma izvira iz Božjega sreča in njegovega Ustanovnika, skrbi ta mati ravno tako za duševni in večni dobrobit vaših otrok, kot za zemeljski inčasni blagor.

Kot starši imate gotovo najprvo in najsvetejšo dolžnost olajševati in postavljati močno podlago za ta dvojen blagor otroka, ki mu zagotavlja srečo v nebesih in na zemlji. Toda ker Božji Odrešnik, najboljši prijatelj malih otročičev, dobro ve, da so vaši talenti, moči in čas dokaj nezadostni za uspešno oskrbovanje vseh dolžnosti, katere nalaga ta dvojnja oskrb zaradi tega vzroka vam zapoveduje in kliče: "Pustite male otročičke k meni" (Mark. 10, 14); k meni, s tem misli k moji Cerкви v kateri nadaljno živim in delujem. Ko je sv. Cerkev postavila farnje šole, v največjih slučajih z njeno osebnopozitvovavnostjo in jih zednila s tabernakelnom oltarja, ta Cerkev po duhovnih in takšnih učiteljih, katere sama oblastno postavi po navodilih njenih šol, poučuje vaše otroke najprvo in pred vsem o resnicah krščanske vere, katere so za njih veličanjen in neobhodno potrebne. Toda potem se tudi v zvezi s tem vjemajo sledeče besede: "Išcite zategadelj najprvo Božjega Kraljestva in njeja pravice, in vse stvari vam bodo k dobrem prištele" (Math. 6, 33); to se pravi kakor prava ljubeča mati. — Cerkev v svojih farnih šolah poučuje vaše otroke tudi v onih predmetih znanstva, katero je potrebno in važno za njihov časni blagor na zemlji. Nehvaležen svet, zaslepljen od sovraštva, ne samo nepripoznava, toda še stavi vprašanja in zataja nje prizadevanje in pohvalne vpeše s katerimi je delovala Cerkev in še deluje klub največjim težavam in težočam. To delo je za verskimi predmeti največje važnosti in si zategadelj Cerkev tudi šteje to za drugo največjo dolžnost. Toda zgodovina njenih slavnih del je trdno in neizbrisno vtisnena v svetovne knjige in se ne da kar tako odpraviti iz sveta. In takšna je tudi resnica. Katoliška Cerkev je s pomočjo svojih šol izobrazila svet že dolgo predno je pa svet vedel, o kakšni javni narodni šoli.

Ta kratak pregled zadostuje, da nam pokaže, kako pomembne so farnje šole. Ogibajoče se vsake in tudi najmanjše polemike je naš namen v teh spisih slediti glavnim načelom, katere zamoremo opaziti vsepovsod in pri vsakih stariših in tako želim izvesti različnih točk po katerih so stariši lahko tudi primorani do vzdrževanja farnih šol, obelodaniti s posebnim prevdarmom tele dve točki:

1.) Pošiljajte svoje otroke že v zgodnji mladosti in redno v šole.

2.) Glejte nato doma, da ponovno svoje dnevne vaje vsak dan in se dobro nauče, kar jim učitelj nalaga za nalogo.
1.) Pred vsem, pošljite svoje otroke v zgodnji mladosti v šole. Primerno najboljši čas pričeti z šolo je, kadar so otroci dopolnili svojo šesto leto. Res, mali dečki in male deklice bode raztrgali marsikatero začetnico in ubili marsikatero tablico in kamenček, toda ta izguba ni tako velika, ako jo primerjamo z lepim uspehom, katerega bo dosegel Vaš malček. Duševne zmožnosti malih otrok se zbujaajo iz spanja največ v šoli. Vse, kar otrok vidi in sliši v šolski sobi, iz ust učitelja ali učiteljice — vpliva to na njegovo dušo bolj kot bi mu govorili stariši sami. Izkušeni učitelji in učiteljice so torej v tej zadevi boljши sodniki kot pa Vi starši.

Starost otroka povzroča običajno učiteljem dosti težav. Začeti pri otroku s prvim podukom to je že 9 — 10 let star, je za učitelja težje, kot pa pri mlajšemu. Drevo se mora namreč cepiti ko je še mlado; ne pa šele potem, ko je že do cela razvito. Čim prej torej svoje mladino išolate, tem boljše bo zanjo in za Vas.

Hvala Bogu, da tako malomarniti katoliški starišiv ni dosti, ki bi zabranjevali poduk svoji deci že v rani mladosti.
In s kakim veseljem gre vaš 6 letni sinček prvič v šolo! Zaradi tega čeravno še ni v vaših krajih morda postavje, ki določujejo čas v katerem se zahteva male otročičke v šolo, bi se stariši vseno morali ravnati po zmožnosti otroka. Ako vedo, da otrok lahko gre v šolo in je zmožen se nekaj priučiti, tedaj je njih sveta dolžnost ga poslati v šolo, kakor hitro dosežejo 6 ali 7 leta. Toda na to morate paziti, da jih boste redno pošiljali v šolo; podučevanje v šoli akoprav je počasno se nadaljuje od dne do dne. Sedaj, ako otrok zamudi eden ali mogoče par dni, posledica bode, da se bo nahajal, ko se povrne nazaj v šolo, toliko in toliko stopinj zadej za drugimi. To jim vzame navdušenje in veselje do nauka. Učitelji ne morejo z enim pritiskom potisniti otroka črez veliko vrsto zamujenih vaj, in še več ako pomislimo, da ni dovoljeno učiteljem ukvarjati se posebej s tem ali onim učencem ter zanemarjati druge. Posledice tega so, da neredno šolsko obiskovanje potisne otroka čedalje bolj in bolj nazaj, dokler ne doseže žalostnega prostora v zadnji klopi. V tem slučaju otrok izgubi korajžo, moč in energijo tekmoovati z drugimi; raste nevedno in bedasto, posebno ako ga je Bog obdaril s malo slabšimi talenti. Kdo je temu kriv? Tu in tam se gotovo prigodi, da Bog odzame s svojo roko kakšnega šolarjeka, zaradi raznovrstnih boleznih med otroci ali v družini. Z Bogom se nemoremo pričkat. Kar Bog stori, vse prav stori, zaradi tega zamore On blagosloviti nadaljno otrokovo marljivost, tako da otrok lahko v hitrem času nadomesti kar je izgubil med boleznijo. Zelo velikokrat, se stariši osobito matere v tem slučaju pregrešijo. Tako na primer se je ravno dogodilo, da je bil perilini dan. Ob takih dnevih in tudi v drugih enakih slučajih imajo matere navadno veliko dela. Delavni materi mali sinček in mala hčerka lahko dosti pomagata pri delu. Zaradi tega jim dostikrat zapove: "Ti ostani danes doma, ker imam toliko dela!" (Dalje prih.)

Iz šole kje poje tudi šiba, prihajajo običajno dobri učenci.

Nikdar ne ceni prstana po imenu, koje vidiš na zlatarjevi skatljici.

Sigurna pomoč našim v domovini.

Zanimanje za do sedaj edino najboljšo pomoč našim v stari domovini potom AMERICAN JUGOSLAV COMMERCIAL BOARD, Ltd. postaja dan za dnev večje in glavni urad komaj sledi ogromni korespondenci in dostavljanju vzorcev in pravem času. Nasvetu, da se odpošiljatev odposlje kar najhitreje, zakar je treba takojšnjih naročil, sledi sleherni, ki želi poslati nečesa svojim v domovini. Preje bodo naročila skupaj za prvo odpošiljatev, preje bodo v domovini prejeti vsa, česar tako neobhodno potrebujejo. Hvala številnim zastopnikom, ki so nam ponudili svojo kooperacijo s tem, da so prevzeli za nas točno važno nabiranje naročil in tolmačenje onim, ki stvari in akcije do dobra ne razumejo. Zadnjič smo priobčili imena kakih 40 zastopnikov za različne nasebine po Ameriki, kjer bivajo Jugoslovani in tej listi pridajamo še sledeče:

- John Berlitz, P. O. Box 173, Ringo, Kans.
- Jos. Tekstar, 107 Maplewood Ave., Ambridge, Pa.
- Jernej Krašovec, 28 Broadway, Gowanda, N. Y.
- Fran Matjašič, Box 805, Gilbert, Minn.
- Martin Mlekuš, Box 55, Absher, Mont.
- Frank Leben, RFD, Box 43, Forest City, Pa.
- Frank Lipar, Box 274, Trommald, Minn.
- Frank Stremljan, Box 287, Herminie, Pa.
- Jakob Miklavčič, Willock, Pa.

Kakor omejeno že v zadnjem poročilu so poleg oglaševanih zastopnikov z potrebnimi informacijami preskrbljeni vsi tajniki okrožnih in krajevnih organizacij J. R. Z. in vam bodo v vsakem slučaju rade volje pomagali, da pravilno izpolnite svoje naročilne liste in vpošljete na Glavni Urad v pravem času.

Kakor določeno dosedaj se zaključijo prva pošiljatev do 10. marca in vse pošiljatev se morajo vposlati na Glavni Urad pred tem datumom.

GLAVNI URAD A. J. C. B. Ltd. (Advertis.)

Najvišje zdravniške avtoritete se strinjajo.

Vsi odlični zdravniki se strinjajo z dr. Hare, Caspari in Rusbby, ki pravijo v svoji izvrstni knjigi "The National Standard Dispensary": "Caseara Sagrada" je smatrati za najboljšo zdravilno sredstvo, kar jih imamo za navadno zabasano. Leto ne pospešuje samo čiščenja črevesnega kanala, nego tudi izboljšuje vsled svojih greničnih učnikov slast in prebavo ter preprečuje zabasano, ki ponavadi sledi rabi podobnih sredstev." Caseara (lubje californijskega bukthorna) je glavna sestavina Trinerjevga ameriškega grenkega vina. Druge sestavine še bolj izpopolnjujejo Trinerjevo zdravilo, in to dokazuje v zadostni meri, zakaj slovi Trinerjevo ameriško grenko vino kot najboljšo zdravilo za vse želočne nerednosti. Vaš trgovec, pri katerem si kupujete zdravila, ima tudi Trinerjevo Angelica grenko toniko, Trinerjev Cough Sedative, Trinerjev Liniment in druga zanesljiva zdravila v zalogi: — Jos. Triner Company, 1333—43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Advertis.)

ISČEM

rojaka Pavel Franceln-a, ki je živel pred 4 leti na 117 East 2. St. v Leadville, Colo.

Rada bi mu nekaj sporočila od njegovega sina iz stare domovine. Franciška Zupec, P. O. Box 1063 Ely, Minn. (Advertis.)

RAZPIS SLUŽBE.

Na slovenski fari sv. Jožefa v Forest City, Pa. je razpisana služba župnika in organista vsled odstopa obeh. — Prednost za župnika imajo duhovniki; ki so bili izšolan v Ameriki. — Službe je takoj nastopiti.

Vse ponudbe naj se pošiljajo na tajnika cerkvenega odbora: J. A. Decman, Forest City, Pa. (Advertis.)

"GLASLO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravljanje: CHICAGO, ILL.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:

Za član, na leto \$0.96
Za nečlane 1.50
Za inozemstvo 2.00

OFFICIAL ORGAN

of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday.

OFFICE:

1951 West 22nd Place, CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2487.

Subscription prices:

For Members, per year \$0.96
For Nonmembers 1.50
For Foreign Countries 2.00

18

O pošiljanju blaga v Jugoslavijo.

Uredništvo "Glasila" je prejelo dne 13. t. m. od rojaka Walter Predovich-a v Pueblo, Colo. sledeče pojasnilo o zopetnem pošiljanju blaga v Jugoslavijo.

Ker je nasvet Mr. Predovich-a v tej zadevi zelo razen in velike koristi za naše rojake v Ameriki, ga prinašamo z največjim veseljem in v nadi, da naj se vsakdo po njem ravna.

Mr. Predovich, ki je spremljal v Jugoslavijo prvo pošiljatev za bojov pod pokroviteljstvom "Chicago Jugoslav Reliefa" navaja vsa dejstva iz lastne skušnje, ker se je mudil z g. Sitarjem vred v Sloveniji od junija do decembra minulega leta. Med drugim piše ta rojak sledeče:

"Odkar sem se vrnil iz stare domovine, sem prejel zadnji čas številna pisma, v katerih me rojaki prosijo, da naj bi započel akcijo in prevzel zopet odgovornost za ponovno pošiljatev (zabojev) njihovim sorodnikom v staro domovino.

Odkrito povedano, da me tarejo velike skušnjave in razni predsodki, pri misli, da naj bi zopet jaz prevzel vodstvo ter skrb name-ravane zopetne pošiljatev, katera bi se vršila samo z "biznes" stališča in na podlagi delitve dobička.

Jaz ideje o zopetni pošiljati blaga nikakor sedaj ne odobram. Pomniti je treba, da so dandanes razmere ter okoliščine povsem drugačne, kot so pa bile za časa prve pošiljatev "Jugoslav Reliefa". Tekom enega leta, ali od lani se je namreč blago v Združenih državah neznansko podražilo; osobito obleka, perilo, obuvalo i. t. d. Ako primerjam današnje nizke kupne cene, sukna, obleke in čevljev v Jugoslaviji z visokimi kupnimi cenami blaga v Združenih državah, moram odkritosrečno priznati, da bi bila ta pošiljatev neumestna. Vsak posameznik bi bil preveč oškodovan če bi v sedanjih časih poslal zaboj v staro domovino; poleg tega bi imel tudi dosti drugih nepotrebnih sitnosti.

Kakšna je razlika cene kupljenega novega blaga med Jugoslavijo in Združenimi državami Vam hočem tukaj navesti iz lastne izkušnje:

Jaz sem kupil lansko jesen v Ljubljani lepo, čisto volno zimsko sukno za svoto enajst sto kron (1,100). Tedaj sem dal za K 1,100 osemnajst dolarjev 50c (\$18.50) ameriškega denarja. Dandanes velja srednje lepa zimsko sukna v Ameriki od \$40 naprej; torej se enkrat več, kot pa v Ljubljani. Mudeč se v Zagrebu istočasno, sem kupil ondaj par jernih rokavic za samo 90c; v Ameriki bi moral tedaj plačati najmanj 2 krat, ali trikrat toliko zanje.

Par boljših čevljev velja danes tukaj od \$8.— do \$15.—; ako ta znesek premenite v jugoslovanske krone, lahko kupite v Ljubljani za jednako svoto še dva, tri in celo 4 pare novih čevljev.

Pred vsem naj vsakdo vpošteva sedanj, izvanredno nizko ceno krone; en sam ameriški dolar zavzema dandanes v Jugoslaviji vrednost sto kron (K 100). Dasiravno je raznovrstno blago dandanes v stari domovini veliko dražje kot v mirnem času, vendar je ljudstvo zunanji na boljšem, kot smo pa mi tukaj vsled draginje. N. pr. v Ljubljani velja pol kile (1 funt) dobrega belega kruha K 4, to je v ameriški veljavi 4 cente; mi moramo pa plačevati za tako štruce kruha 150 odst. več, ali 10c — kg. (dva funta) sladkorja velja v Ljubljani K 20.—; v Ameriki pa plačujemo za 1 funt 22 centov. Lahko bi navedel še več sličnih dokazov, ali slučajev.

Moj končni nasvet je v tej zadevi sledeči:

Ako hočete zopet pomagati svojem v stari domovini, ali jih iznenaditi s kakim darilom, pošljite jim toliko dolarjev, kar bi izdali za blago in prevoz zaboja.

Kupite na kaki banki ček (draft) v ameriških dolarjih, izdan na kako banko v Jugoslaviji, ter ga pošljite svojem zajedno s pisnom vred. Pismo bodo dobili Vaši sorodniki že v 3 tednih in si bodo lahko takoj kupili za one dolarje potrebne stvari.

UNITED AMERICANS.**Združeni Amerikanci.**

Nobena druga država na svetu se ne more ponašati s tako številnimi in raznimi organizacijami, društvi, klubom, ligami, zvezami i. t. d. kakor naš Združeni države. Naravno da so vse te organizacije razdeljene v razne skupine glede svojih načel in delovanja. Imamo podporne, politične, verske, dobrodelne, domoljubne (patriotične), strokovne, prosvetne, zabavne, športne i. t. d.

Kmalu potem, ko so se naši ameriški vojaki vrnili zmagnonosno domov, so nekateri domoljubi ustanovili novo patriotično zvezo, ali Ameriško legijo, ki šteje že več milijonov članov. Glavni namen te lige je združevati skupaj vse doslužene ameriške vojake, pospeševati ugled, čast in ponos naše domovine in jo ščititi pred zahrbtnim sovražnikom. O nastopih Ameriške legije smo zadnji čas že mnogo čitali; to legijo bi lahko primerjali tudi s kako veliko zvezo veterancev.

Minuli teden je dobilo uredništvo "Glasila" nekaj brošur in opisa o najnovejši patriotični

organizaciji pod imenom "United Americans" (Združeni Amerikanci). Glavni sedež te domoljubne organizacije je na 2 W. 43rd St. v New Yorku; za državo Illinois je pa urad na 38 So. Dearborn St., Chicago, Ill. Ta organizacija je do sedaj še ustanovljena v 38 raznih državah naše mogoče Unije.

Ker smo naprošeni, da naj dobri stvari na ljubo izpregovorimo tudi v našem listu nekoliko o tej novi patriotični organizaciji, navajamo tukaj najprvo geslo, nastalo in načelo iste.

GESLO TE ZVEZE JE:

Vsem ameriškim državljanom, tu rojenim in ne tujcem!

Mi verujemo v deset zapovedi; v takozvano "Golden Rule" in v konstitucijo Združenih držav.

(To all American Citizens)
Native and Foreign Born.

We believe in the Ten Commandments the Golden Rule and the Constitution of the United States.

UNITED AMERICANS (U. A.)**Člen I.**Ime te organizacije je: **United Americans.****Člen II.**

Namen te zveze je, da hrani, ščiti in vzdržuje ustavo Združenih držav, z reprezentativno (zastopniško) obliko vlade in s pravico individualnega lastništva, katero določa naša ustava. Naš namen je dalje, da stojimo trdno za postavo in red; da spojimo med našim ljudstvom visoka načela individualnega in združnega življenja in da pospešujemo prosperiteto ter srečo vsega ljudstva v Združenih državah.

Člen III.

Ta organizacija se ne sme vmešavati pri nominacijah in volitvah kakih javnih uradnikov, ali se pečati s kako politikom.

Člen IV.

Poslovanje in zadeve organizacije "United Americans" naj se določajo po Narodnih odsekih z enim načelnikom za vsako državo.

Čemu je bila ta organizacija ustanovljena?

Amerikanci se lahko učijo neprecenljivih izglede iz tragičnih dogodivštev, ki so tekoma vojne razburili Rusijo in centralno Evropo. Mi ne smemo z zaprtimi očmi zreti na te izglede; tako tudi ne smemo zapirati ušes, ko čujemo, kaj vse se godi dandanes po teh državah. Ne smemo pozabiti, da taka poročila slabo vplivajo tudi na našo domovino. Čuli smo odmeve tujih doktrin, katere oznanjujejo boljševiki in Spartakovi. Kako ti krivi nauki demoralizirajo tudi naše lastno socialno in industrialno življenje — v tem smo že tudi čuli.

Naj si navedemo že ta, ali oni oprostilni vzrok preneglih nastopov onih narodov, ki so leta in leta trpeli pod jarmom avtokracije, ne moremo pri tem nikdar naglašati, da bi bili ti nastopi primerni tudi za Združene države.

Ljudstvo na Ruskem in na Nemškem ni imelo nikake skušnje in vaje pri nastopih za politično svobodo; nikake izkušnje v demokratskih institucijah. Ti so se dvignili iz despotizma na svobodo z naglim gibom in v tej hitri premembni, ali v tem preobratu so leti izgubili svoje glave. Kaj vse sta ta naroda počunjala zadnji čas, to naj nam ne bo v zglede ali skušnja.

V naši deželi je priznana samo ena suvereniteta in samo eno načelo, ki izhaja naravnost po ljudstvu in za ljudstvo. Tukaj ima vsak državljan na podlagi postave jednako pravico in enako priložnost, da izrazi svojo željo z balotiranjem na dan volitve. Pri nas nima nihče vzroka za pritožbe in oproščanja. Pri nas nima nihče povoda da bi delal intrige, upor, nasilje, ali celo preobrat pri vladi.

Ne samo, da ne morejo najti nobenega vzroka za tako početje, ampak kdor taka dejanja izvršuje, ali odobrava — taka oseba postane kriva izdajstva napram suvereniteti vsega ameriškega ljudstva.

Mi odobramo pravico, da lahko vsakdo svobodno izrazi svoje politično in ekonomsko oziranje o Ameriki; odločno pa zabranjujemo pravico kakih posebnih skupin, ali vrst, ki bi skušala svoj program širiti med nami za premembo politike in ekonomije — proti volji večine ameriškega ljudstva; smo proti temu, da bi se inozemci vmešavali v naše ameriške institucije. V tej zadevi moramo ostro nastopiti; to je stvar, zoper katero smo opravičeni, da se bojujemo.

Naš sovražnik in sovražnik Amerike je vsakdo, ki oznanjuje tukaj načela razrednih sporov, razredne koristi; kdor priporoča prvenstvo, ali vlado kakih posameznih skupin, ki ne tvorijo večine ljudstva; kdor namerava doseči svoj cilj z načini, ki povzročajo nasilje in ki so nasprotni z ustavo ter zakoni naše države. — S takimi osebami moramo postopati kakor s sovražnikom.

Zdravilo za vse naše politične, socialne in ekonomične neprilike obstaja samo v naši lastni moči, v načinu, katerega nam daje naša temeljna postava. Mi ne znikavamo eksistence teh neprilik. Mi ne trdimo, da stoji Amerika že na stališču popolne demokratske realizacije, da je Amerika že zasigurno popolno in neomaja-

no svoboda. Naglašamo pa, da ni na svetu države, kjer bi se bila demokracija bolj povzpela na svoje stališče, kakor ravno pri nas, kjer si ljudstvo samo lahko določa kontrolo svojega lastnega obstanka in usode.

Naša dolžnost je torej, da sledujemo vedno te visoke in plemenite cilje, da se s trdno roko oprinemo načinov, ki nas bodo vedno bolj in bolj izpopolnjevali, kakor so to mislili že stvaritelji Deklaracije Neodvisnosti in Konstitucije. To naj bo ideal tudi v narodnem življenju in naša sredstva, da bomo dosegli načela Deklaracije Neodvisnosti. Natoleevanje k uporom, razrednim bojem in protipostavnim početjem — vse to ovira naš napredok. Ako bi imeli taki ljudje dovoljenje, bi nas takoj vrgli nazaj v zopetni nemir ter nesreče. Ti ljudje korakajo po cestah, ki vodijo naravnost v pogubo.

Mi vsi moramo skupno dalje korakati. Glavna potreba je danes, da pospešujemo več zastopnosti (sloge) med raznimi skupinami našega naroda in da stopimo v ožje sodelovanje na potu za občni blagor. Če je bila Amerika vredna, da so naši junaki umirali zanj, je tudi vredna, da živimo za njo. Obuditi moramo vero ter upanje v našo ustavno postavo, v naše svobodne institucije, in v ugled ameriškega ljudstva. Skušajmo ta načela modro izvršiti v miru ter slogi, na podlagi slavni tradicij ameriške domovine.

Vsled tega postanimo člani domoljubne organizacije "Združeni Amerikanci" (United Americans)! Započnimo veliko agitacijo, da bomo dosegli s tem delom do uspeha, da bomo mirnim potom dospeli do ciljev, ne pa s silo in krvoprelivanjem.

Članarina te patriotične organizacije.

Vsak domoljub ameriški državljan, bodisi še rojen tukaj ali v inozemstvu bi moral biti član patriotične organizacije "United Americans." Članarina na leto znaša za odrasle (nad 18 let stare, samo en dolar; za mlajše pa 50c. Vsakdo pa mora s prisegom oziroma s podpisom potrditi člen II. pravil te organizacije s čemur zaobljubi, da bo deloval in živel v smislu teh pravil.

Glavni urad organizacije "United Americans" je na 2 W. 43 Str. New York, N. Y.

Določba zakona o federal. doh. davku.

Zakon Združenih Držav zahteva, da mora vsak poedinec, katerega letni dohodek presega svoto, glede katere je osebnost oproščen, prijaviti svoj dohodek Collectorju of Internal Revenue v svojem distriktu, pred 15 marcem 1920.

Ako oni, ki je dolžan prijaviti svoj dohodek, tega ne stori v določenem roku, zapade strogi globi.

Vsak prebivalec Združenih Držav je dolžan plačati davek na svoj čisti dohodek. V to svrhu so prebivalci razdeljeni v tri skupine, ki so:

1. Državljeni Združenih Držav (citizens).
2. Nastanjeni tujei (Resident aliens) to so ne-državljeni, kateri stanujejo v Združenih Državah in ne nameravajo izseliti se iz njih, oziroma še ne znajo, dali se bodo kedaj — če sploh — izselili.
3. Nenastanjeni tujei (Non-resident aliens) to so oni ne-državljeni, ki se nahajajo v tej zemlji le začasno in ki nameravajo oditi iz Združenih Držav.

Olajšave.

Prva skupina: državljani Združenih držav morajo plačati davek ako so:

- a) neoženjeni, na dohodek od preko \$1000.
- b) oženjeni ako mož in žena stanujeta skupaj, na dohodek od preko \$2000.
- c) za vsakega odvisnega otroka iz pod 18 leta ali pa za otroka preko te dobe, ako je isti umen in telesno nezmožen vzdrževati se, imajo stariši pravico do oproščanja od davka na \$200. dohodka za vsakega otroka, naj isti živi kjerkoli;
- d) poglavar družine (na pr. vdovec ali mož, ki ne živi skupaj z ženo) ako z njim stanuje vsaj en odvisen otrok, plačuje davek

na dohodek od preko \$2000. Ako ne stanuje niti en otrok z njim, ima pravico le do osebnega odbitka \$1000. in ima pravico do oproščanja od plačevanja davka na \$200. dohodka za vsakega otroka izpod 18 leta ali otroka preko te dobe, ako je isti umno in telesno nesposoben vzdrževati se, brez ozira na to, kjer naj ta otrok živi.

Druga skupina: Nastanjeni tujei (resident aliens) imajo iste pravice do olajšav kakor državljani in plačujejo tudi enak odstotek na čisti dohodek kakor državljani sami.

Tretja skupina: Nenastanjeni tujei (non-resident aliens) razdeljeni so, v kolikor se tiče Jugoslovancev, na dva dela:

Prvi del: V ta del spadajo vsi oni Jugoslavlani, ki prihajajo iz sledečih pokrajin: Srbija, Crnagorja, Bosna in Hercegovina, Dalmacija, Kranjsko, Koroško, Štajersko, Goriško-Gradišansko, Trst in Istra. Vsi Slovenci spadajo torej v to skupino. Državljeni teh pokrajin, četudi so tukaj nastanjeni tujei, uživajo iste pravice ali olajšave kakor ameriški državljani. Samo da kot nenastanjeni tujei morajo plačati dvakrat več davka na čisti dohodek.

Drugi del: V ta del spadajo vsi oni Jugoslavlani, ki prihajajo iz Hrvaškega, Slavonije, Prekmurja, Medmurja, Banata in Bake. Jugoslovanski državljani iz teh pokrajin plačujejo davek ako so:

- a) ne oženjeni, na dohodek od preko \$1000.
- b) oženjeni, ako mož in žena stanujeta skupaj, na dohodek od preko \$2000.

Ali nenastanjeni tujei, ki prihajajo iz teh pokrajin nimajo pravice do odbitka za maloletne ali nesposobljene otroke. Vsak poedinec, katerega dohodek presega svote za katero je oproščen od plačevanja davka, je dolžan predložiti izkaz o svojih dohodkih Collectorju svojega okraja pred 15. marcem 1920. Ako je njegov dohodek manjši potem ni dolžan predložiti izkaza.

Dokaz glede odvisnosti.

Kakor smo omenili, nastanjeni in nenastanjeni tujei imajo tudi pravico do olajšav oziroma odbitkov glede maloletnih otrok, oziroma vseh onih, ki so gmatno od njih odvisni in ki so popolnoma nesposobni za delo. To odvisnost mora davkoplačevalec dokazati, kakor tudi dejstvo da take od njega odvisne osebe zares živijo. Kaki dokazi so zato potrebni, sme določati vsak Collector poedinega distrikta po svoji razsodnosti.

Odbijanje stroškov.

Razun prej omenjenih olajšav ima vsak poedinec pravico odbijati od svojega dohodka svote, izdane za stroške in zgube, nastale vsled rednega poslovanja v Združenih Državah. Taki stroški so: upravni stroški poslovanja, izplačane obresti, zgube, neiztrljivih dolgov, zgube na vrednostni, amortizacije in zgube na posestvu. To se tiče zlasti trgovcev, obrtnikov in posestnikov. Nadejati ima vsakdo pravico, da odbije od svojega dohodka vse darove za dobrodelne svrhe. Vsaka oseba, ki hoče, da se jej odbije kaka svota radi takih stroškov, mora predložiti izkaz o svojem dohodku, brez ozira na to, ali mora potem plačati kaj davka ali ne.

Ne smejo se odbiti stroški za osebo in družinsko vzdrževanje.

Odstotek davka.

Vsak državljan in nastanjeni tujei (resident alien) dolžan je plačati federalnim oblastim pred 15. dnem marca 1920 4odstot. od sto od svojega čistega dohodka od leta 1919.

Vsak nenastanjeni tujei (non-resident alien) dolžan je plačati federalnim oblastim pred 15. marea 1920 8odstot. od sto od svojega čistega dohodka od leta 1919.

Za čisti dohodek smatra se ona svota dohodkov, ki preostaja po odbitku onih svet, glede katerih je davkoplačevalec oproščen: Gornji odstotek velja le za čisti dohodek, ki ne prekorača \$4000.

Plačevanje v roke delodajalca.

Velik del oseb, namreč nenastanjenih tujecev (non-resident aliens) plačal je lani davek v roke delodajalcev, ker so ti-le odbijali po 8odstot. od njihove plače. Vsaka taka oseba, ki je radi tega preplačala svoj davek, mora dobiti nazaj preplačano svoto, ako izpolni tiskovino (Form, 46)

in izročiti svojemu Collectorju te tiskovine skupaj s potrdili o plačilu davka.

Odhod iz Amerike.

Vsaka oseba, ki odhaja iz Združenih držav, mora imeti seboj pobotnico (Receipt) ki potrjuje, da je zares plačala dohodninski davek. Ob enem mora imeti tudi izkaz se strani svojega delodajalca o zaslužku v l. 1917, 1918 in 1919.

Kdor nima teh izkazov, bo imel sitnosti na luki odhoda.

Vsa navodila in nasvete glede federalnega dohodninskega davka Vam bo preskbel brezplačno Foreign Language Governmental Information Service 124 East 23. Str. New York, N. Y.

Elihu Root nomiran članom mednarodnega sodišča.

London, 13. feb. — Danes je imel upravni svet zveze narodov v palači sv. Jakoba svojo prvo sejo. Na tej seji je bil imenovan znani ameriški državnik Elihu Root članom dvanajstorie pravnikov, ki bodo tvorili mednarodno sodišče. — Združene države niso bile danes oficijelno zastopane na tej seji.

Mati ponuja svojega otroka za \$1000.

New York, 11. feb. — Tisoč dolarjev v gotovini zahteva Mrs. Ana Kaplan za svojega, teden dni starega otroka (dečka). Navedenka je prišla semkaj te dni iz Providence R. I., ker jo je njen soprog zapustil. Brez denarnih sredstev in brez prijateljev je tavalala po mestu cel teden, dokler se je ni neka hišnica usmili ter vzela pod streho. Prednost pri tem "biznesu" ima samo kaka poštena židovska družina.

Dragocena Shakespearova knjiga.

Philadelphia, Pa. — V kolikor se more soditi, je bila nedavno tu prodana najbolj dragocena knjiga na svetu. Na javni dražbi Rosenbachove antikvarične družbe je nek bogati Newyorčan in prijatelj starih knjig plačal \$100,000 za prvo izdajo Shakespearovih del. Ta knjiga je bila izdana v Londonu leta 1690.

PROTEST JUGOSLAVIJE NAPRAM KRIVIČNI GRABEŽ-LJIVOSTI ZAVEZNIKOV.

Reka Donava internacionalizirana. Jugoslavlani oškodovani.

Washington, D. C., 9. febr. — Informacijski biro države SHS, je prejel te dni iz Belgrada sledeče brzojavno poročilo.

Belgrad, 6. februarja. Na podlagi versailleske mirovne pogodbe je postala reka Donava internacionalizirana. V smislu točke 347 te pogodbe je bila te dni odrejena posebna mednarodna komisija z naročilom, da izvede prsto plovitvo po Donavi in da izvede vse potrebno za tozadevno komunikacijo. V tej komisiji ima Italija in Rumunsko svoje zastopnike; žal pa, da je naša jugoslovanska država pri tem izključena, da ni smela sploh poslati nobenega zastopnika v to komisijo, čeravno so interesi Jugoslavije tesno zvezani s plovitvo po Donavi. Admiral Trubridz in člani angleške komisije imajo vso to zadevo v svojih rokah ter skušajo pred vsem raztegniti donavsko črto v svoje lastne gospodarske interese. Ta vojna komisija je razdelila Donavo v tri dele: prvo, od Pasave do Baje pod nadzorstvom čehoslovske republike; drugo, od Baje do Turn Severina, pod nadzorstvom Anglije; in tretja od Turn Severina do izliva Donave pod nadzorstvom Francije ter Rumunske. Ker so o naših pravicah na Donavi zavezniki molčali, bo jugoslovanska vlada na podlagi točke 347 versailleske pogodbe sestavila in izročila oster protest na pristojnem mestu.

Imenovanje jugoslovanskega ministra za Vatikan.

Rim. — Dosedanji vladni zastopnik države SHS pri Sv. Stolici v Rimu, Dr. Bakotič je bil imenovan ministrom za to mesto. Za papeževoga nuncija v Belgradu je bil pa imenovan Monsignor Cherubini.

Over the Top. — Do cilja bomo dospeli, če pridobi sleherni izmed nas enega novega člana(ico) za K. S. K. J.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inskorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL. Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. januarja 1920 skupna izplačana podpora \$1,724,391.50

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. I. podpredsednik: Math. Jerman, 332 Michigan St., Pueblo, Colo. Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Glavni blagajnik: John Grabeck, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill. Duhovni vodja: Rev. Francis J. Aibe, 620-10 St., Waukegan, Ill. Pooblaščenec: Ralph F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill. Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivce, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Baynor Ave., Joliet, Ill. Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill. Math Kostainsek, 302 No. 3rd Ave. West, Virginia, Minn. John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa. Frank Francič, 311-2nd Ave., Milwaukee, Wis.

POBOTNI ODBOR:

Mihael J. Kraker, 719 E. 3rd St., Anaconda, Mont. Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa. Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Bugar, 82 Cortland St., New York, N. Y. Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio. Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canal 2487. Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.

Na podlagi pravil Mladinskega oddelka, ki so stopila v pravomoč s 1. febr. t. l. določeno je, da se povrne članom in članicam prestopilim iz Mladinskega oddelka med odrasle člane(ice) strošek zdravniške preiskave. In ker zdravniki začunajo za preiskavo razne cene, tako da zahtevajo eden, dva tri in več dolarjev, radi tega se tem potom uradno naznanja, da se iz blagajne Mladinskega oddelka ne bo plačalo VEČ NEGO \$1.00 v ta namen. Vsa cenjena društva K. S. K. Jednote se prosijo, da blagovolijo to vpoštevati in se temeljem tega naznanila ravnaajo.

Za Mladinski oddelek K. S. K. Jednote:

JOSIP SITAR,

JOSIP ZALAR,

gl. predsednik.

gl. tajnik.

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV K. S. K. J.

1. Društvo sv. Stefana, Chicago, Ill. — Predsednik John Zvezich, 1801 W. 22nd Street. Tajnik Frank Mravljia, 1903 W. 22nd St. Zastopnik Frank Banich, 1858 W. 22nd St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v Slovenski cerkveni dvorani.

2. Društvo sv. Jozefa, Joliet, Ill. — Predsednik John Filak, 1203 Elizabeth St. Tajnik John Plut (II), 1201 1/2 N. Hickory St. Zastopnik John A. Tezak, 1012 N. Chicago St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v stari šoli.

3. Društvo Vit. sv. Jurja, Joliet, Ill. — Predsednik John Kren, 605 N. Chicago St. Tajnik Joseph Panian, 1001 N. Chicago St. Zastopnik Mart. Konda, 206 Jackson St. — Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani stare šole.

4. Društvo sv. Cirila in Metoda, Tower, Minn. — Predsednik John Tekava, bx 770, Soudan, Minn. Taj. Jos. Oblak, box 1162, Soudan, Minn. Zastopnik John Zavodnik, b. 1142, Soudan, Minn. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Tower, Minn., v cerkveni kapeli.

5. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. — Predsednik Andrej Urbanč, 1031-4th St. Tajnik John Pražan, 1121-3rd St. Zastopnik Joseph Gendic, 73-2nd St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v slovenski cerkveni dvorani.

6. Društvo sv. Jozefa, Pueblo, Colo. — Predsednik John Gern, 734 Moffat St. Tajnik Peter Culig, 1245 So. Santa Fe Ave. Zastopnik Mark Stepan, 1222 So. Santa Fe Ave. Redna seja se vrši vsako prvo in vsako tretjo nedeljo v mesecu v lastni društveni dvorani.

7. Društvo sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill. — Predsednik Frank Terlep, 1407 N. Hickory St. Tajnik Mat. Bugar, 706 N. Broadway St. Zastopnik John Barbič, 1303 Vine St. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu v stari šoli.

8. Društvo sv. Roka, Clinton, Iowa. — Predsednik John Stefančič, 608 Pearl St., Lyons, Iowa. Tajnik in zastopnik John Taneik, 609 Pearl St., Lyons, Ia. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

9. Društvo sv. Janeza Krstnika, Aurora, Ill. — Predsednik John Ajster, 627 Aurora Ave. Tajnik Anton Kranje, R. F. D. No. 1, Box 223. Zastopnik Frank Gorene, R. F. D. 1, Box 223. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani dr. sv. Jerneja.

10. Društvo sv. Jozefa, Forest City, Pa. — Predsednik Joseph Kamin, box 504 Forest City, Pa. Tajnik Frank Teiban, box 300. Zastopnik John Teiban, box 707 Forest City, Pa. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v mestni dvorani popoldne ob 2 uri.

11. Društvo sv. Janeza Krstnika, Biwabik, Minn. — Predsednik Joseph Taha, box 292. Tajnik Math. R. Tometz, box 81. Zastopnik Anton Urih, P. O. Box 106. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo ob dveh popoldne.

12. Društvo sv. Jozefa, Forest City, Pa. — Predsednik Joseph Kamin, box 504 Forest City, Pa. Tajnik Frank Teiban, box 300. Zastopnik John Teiban, box 707 Forest City, Pa. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v mestni dvorani popoldne ob 2 uri.

13. Društvo sv. Janeza Krstnika, Biwabik, Minn. — Predsednik Joseph Taha, box 292. Tajnik Math. R. Tometz, box 81. Zastopnik Anton Urih, P. O. Box 106. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo ob dveh popoldne.

14. Društvo sv. Janeza Krst., Butte, Mont. — Predsednik John Meglen, 2202 Hickory St. East. Tajnik John Dolene, 2128 So. Mont. St. Butte. Zastopnik Frank Balkovec, 94 Pine St. Redna seja se vrši vsako 2. in 4. sre. do v dvorani cerkve "Holy Savior". Zvečer ob 8 uri.

15. Društvo sv. Roka, Allegheny, Pa. — Predsednik George Flajnik, 4413 Butler St. Taj. John Thomas, 4906 Harrison St. Zastopnik Math. Klarič, 1146 E. Ohio St. N. S. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v K. S. Domu.

16. Društvo sv. Jozefa, Virginia, Minn. — Predsednik Math Kostainsek, 302 N. 3rd ave. W. — Tajnik Josip Jakse, 123-12 St. So. Zastopnik Matj Prijanovich, 115 Chestnut St. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Duluth Brewing dvorani.

17. Društvo Marije Pomočnice, Huntington, Ark. — Predsednik Matija Ogradi, box 98. Tajnik Alojz Kerlikar, box 1. Zastopnik John Valentin, box 178. Vsi v Huntington, Ark. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu.

18. Društvo sv. Janeza Krst., Ironwood, Mich. — Predsednik Frank Šmalz, 185 Roosevelt St. Tajnik Martin Bukovetz, 301 E. Bondy St. Zastopnik Pavel Mukanetz, 207 E. Bondy St. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.

19. Društvo sv. Jozefa, Federal, Pa. — Predsednik John Vertčanik, Box 595 Bridgeville, Pa. — Tajnik Frank Primožič, box 18, Presto, Pa. — Zastopnik Ignac Krek, box 67, P. O. Presto, Pa. — Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Presto, Pa.

20. Društvo sv. Barbare, Bridgeport, Ohio. — Predsednik Anton Hočvar, RFD. 2, box 29. — Tajnik Mihael Hočvar, RFD. 2, box 29. — Zastopnik Louis Sustarič, RFD. 2, box 30. — Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slovenski dvorani v Boydsville, Ohio. Pričetek ob 2 uri popoldne.

21. Društvo sv. Barbare, Blocton, Ala. — Predsednik George Kokal, box 187, Marvel, Ala. — Tajnik in zastopnik Frank Kerzic, bx 16, W. Blocton, Ala. — Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v prostorih sobr. Fr. Kerzic.

22. Društvo sv. Vida, Cleveland, O. — Predsednik Anton Grdina, 6127 St. Clair, Ave., N. E. — Tajnik Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E. — Zastopnik Joseph Ogrin, 1051 Addison Rd. N. E. — Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Knausovi dvorani.

23. Društvo sv. Franciška Sal., Joliet, Ill. — Predsednik Martin Težak, 1201 N. Hickory St. Tajnik John Gregorič, 1112 N. Chicago St. — Zastopnik Mihael Wardjan, 1024 N. Wilcox St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v stari šolski dvorani.

24. Društvo sv. Petra, Calumet, Mich. — Predsednik Mihael Marjerle, 7. Chestnut St. Tam. No. 5. Tajnik in zastop. Frank Vesel, 2311 County Rd. — Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani po prvi sv. maši.

25. Društvo "Jezus Dobri Pastir", Enumclaw, Wash. — Predsednik Joseph Bichtar, RFD. 1, Enumclaw, Wash. — Tajnik Joseph Malneritch, RFD. No. 1, box 70. — Zastopnik Joseph Malneritch, RFD. No. 1, box 70. — Redna seja se vrši vsako četrto nedeljo v društveni dvorani.

26. Društvo "Marije Device", Pittsburg, Pa. — Predsednik Josip Pavlaković, 64 Low Rd., Sharpshurs, Pa. — Tajnik Matj Pavlaković, 5204 Dresden Ave., Pgh., Pa. — Zastopnik John Balkovec, 5400 Butler St., Pgh., Pa. — Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v K. S. Domu, 57. St.

27. Društvo sv. Petra in Pavla, Kansas City, Kans. — Predsednik Peter P. Sterk, 423 North 5th St. — Tajnik Peter P. Majerle ml., 415 N. 5th St. Zastopnik John Bižal, star., 416 N. 5th St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Slovenski dvorani, 515 Ohio Ave.

28. Društvo sv. Jozefa, Riggs, Iowa. — Predsednik Anton Fir, RFD. No. 2, Charlotte, Iowa. — Tajnik Joseph Lučkaič, RD. No. 2, Charlotte, Iowa. — Zastopnik John Skalla, RD. No. 2. — Delmar, Iowa. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Riggs, Iowa.

29. Društvo sv. Jozefa, Riggs, Iowa. — Predsednik Anton Fir, RFD. No. 2, Charlotte, Iowa. — Tajnik Joseph Lučkaič, RD. No. 2, Charlotte, Iowa. — Zastopnik John Skalla, RD. No. 2. — Delmar, Iowa. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Riggs, Iowa.

30. Društvo sv. Petra in Pavla, Bradley, Ill. — Predsednik Mihael Smole, P. O. box 314. Tajnik Frank Gerdesich, box 317. — Zastopnik Math Stefanich, box 340. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Wodmanski dvorani.

31. Društvo sv. Lovrenca, Gloabokar, Ohio. — Predsednik Anton Gloabokar, 3612 E. 82nd St. — Tajnik Anton Kordan, 3727 E. 77th St. S.E. — Zastopnik Jakob Jančar, 3600 E. 81st St. E. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v M. Plutovi dvorani, 3611 E. 81st St.

40. Društvo sv. Barbare, Hibbing, Minn. — Predsednik Peter Sterk, 404 1/2 E. R. Street. — Tajnik John Povsha, P. O. Box 347. — Zastopnik John Povsha, 614-3rd Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Espermer dvorani.

41. Društvo sv. Jozefa, Pittsburgh, Pa. — Predsednik John Jevnikar, 5411 Camella St. — Tajnik John Bojanc, 207-67th St. — Zastopnik Jacef Lokar, 4440 Hatfield St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v K. S. Domu.

42. Društvo sv. Alojzija, Steelton, Pa. — Predsednik John Kraševac, 168 Fredr. St. — Tajnik Anthony Maleale, 806 So. Second St. — Zastopnik Anton Hren, 253 Main St. — Redna mesečna seja se vrši vsaki tretji četrtak v društveni dvorani.

43. Društvo sv. Jozefa, Anaconda, Mont. — Predsednik George Matetich, 1202 East 5th St. — Tajnik Michael J. Kraker, 719 E. 3rd St. — Zastopnik Michael J. Kraker, 719 E. 3rd St. — Redna mesečna seja se vrši vsaki 1. in 3. torek v S. S. Petra in Pavla dvorani.

44. Društvo sv. Florjana, S. Chicago, Ill. — Predsednik Marko Kralj, 9923 Commercial Ave. — Tajnik John Liković, 9477 Ewing Ave. — Zastopnik John Tomecal, 10813 Torrence Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Medosovi dvorani na 9480 Ewing Ave.

45. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont. — Predsednik John Skrenar, box 37. — Tajnik John Kamby, P. O. Box 70. — Zastopnik John Smith, P. O. Box 87. — Redna mesečna seja se vrši vsakega 14ga. v cerkveni dvorani.

46. Društvo sv. Franciška Serafin, New York, N. Y. — Predsednik Luka Pauli, 325 E. 24th St., New York City. — Tajnik Joe Meriun, 323 E. 24th St., New York City. — Zastopnik Jernej Habjan, 426 E. 80. St., New York, N. Y. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo soboto v Cerkvni dvorani na 62 St. Marks Place, New York City.

47. Društvo sv. Alojzija, Chicago, Ill. — Predsednik Frank Kozjek, 2021 W. 22nd Place. — Tajnik John Wukšnič, 3010 So. Avers Ave. — Zastopnik Martin Nemanich, 1900 W. 23rd St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani.

48. Društvo Jesus Dobri Pastir, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Stephen Rogina, 5134 Dresden Way. — Tajnik Joseph L. Bahorich, 5138 Dresden Way. — Zastopnik Geo Weselich, 5222 Keystone St. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v K. S. Domu.

49. Društvo Marije Sedem žalosti, Allegheny, Pa. — Predsednik John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. — Tajnik Fr. Trempluh, 5146 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. — Zastopnik Jurij Gregaršč, 4517 Butler St., Pittsburgh, Pa. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo popoldne v K. S. Domu.

50. Društvo sv. Petra in Pavla, Iron Mountain, Mich. — Predsednik Frank Stanisa, 500 W. Hught St. — Tajnik Anton Podgornik, 1004 W. Luding St. — Zastopnik Alois Berce, 508 E. Smith St. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Cepen dvorani.

51. Društvo sv. Alojzija, Indianapolis, Ind. — Predsednik Josip S. Zore, 772 N. Haugh Street. — Tajnik Frank Šabotin, 721 N. Ketcham St. — Zastopnik Rev. Ciril Orendac, 2316 W. Calvegate St. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Gačnikovi dvorani.

52. Društvo sv. Jozefa, Waukegan, Ill. — Predsednik Frank Ogrin, 1033 Prescott St., N. Chicago, Ill. — Tajnik Math. Ivančič, 1018 Adams St., N. Chicago, Ill. — Zastopnik Frank Opek, 26 Lenox Ave., N. Chicago, Ill. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slanovi dvorani.

53. Društvo sv. Srca Jezusovega, Chisholm, Minn. — Predsednik Ignac Zamernik, 331 W. Elm St. — Tajnik Fr. Okoren, 504 W. Poplar St. Zastopnik Frank Mihelič, P. O. Box 635. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo točno ob 10. uri popoldne v John Grabečkovi dvorani.

54. Društvo sv. Jozefa, Crested Butte, Colo. — Predsednik Joe Kochevar, box 842. Tajnik in zastopnik Math Zakrajšek, box 727. — Redna mesečna seja se vrši vsako četrto soboto v M. Perko dvorani.

55. Društvo sv. Jozefa, Leadville, Colo. — Predsednik John Fink, 315 Maple Street. — Tajnik Josip Ponikvar, 610 W. 2 St. — Zastopnik Anton Novak, 630 W. 2nd St. — Redna mesečna seja se vrši vsakega 14. v mesecu na 529 Elm St.

56. Društvo sv. Jozefa, Brooklyn, N. Y. — Predsednik Anton Bugar, 44 Halleek Ave. — Tajnik G. Tassotti, 423 Throop Ave. — Zastopnik F. G. Tassotti 130 Scholes St. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu na 92 Morgan Ave.

57. Društvo sv. Jozefa, Haser, Pa. — Predsednik Robert Dolene, RFD 2, box 120, Irwin, Pa. — Tajnik Thomas Oblak, Post Office box 223, Manor, Pa. — Zastopnik Thos. Oblak, box 223, Manor Pa. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v društveni dvorani.

58. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Vrolet, Minn. — Predsednik Anton Fritz, 112 Grant Avenue. — Tajnik Frank Peterlin, P. O. box 892. — Zastopnik Martin Shukle, 811 Ave. "A". — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v M. Stipetičevi dvorani.

59. Društvo sv. Jozefa, Wenona, Ill. — Predsednik Joseph Brenco, box 343, Wenona, Ill. — Tajnik Frank Bezoušek, box 196. — Zastopnik John Chernich, Box 307. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu v dvorani društva sv. Petra H. Z.

60. Društvo vit. sv. Mihaela, Youngstown, Ohio. — Predsednik Ivan Bajs, Eagle St., 2 Carnegie Hotel. — Tajnik Imbro Mavričič, 1203 Poland Ave. Zastopnik Rade Radoljevič, 803 Raven Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo na 1267 W. Federal St. v Timline dvorani.

61. Društvo sv. Petra in Pavla, Bradley, Ill. — Predsednik Mihael Smole, P. O. box 314. Tajnik Frank Gerdesich, box 317. — Zastopnik Math Stefanich, box 340. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Wodmanski dvorani.

62. Društvo sv. Petra in Pavla, Bradley, Ill. — Predsednik Mihael Smole, P. O. box 314. Tajnik Frank Gerdesich, box 317. — Zastopnik Math Stefanich, box 340. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Wodmanski dvorani.

63. Društvo sv. Petra in Pavla, Bradley, Ill. — Predsednik Mihael Smole, P. O. box 314. Tajnik Frank Gerdesich, box 317. — Zastopnik Math Stefanich, box 340. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Wodmanski dvorani.

64. Društvo sv. Jurja, Etna, Pa. — Predsednik Josip Jagušič, 10 Craft Ave. — Tajnik John Skoff, 13 Ganster St. — Zastopnik John Skoff, 13 Ganster St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo na št. 28 Bridge St. v Hrv. Slov. Domu ob 2 uri popoldne.

65. Društvo sv. Janeza Ev., Milwaukee, Wis. — Predsednik John Ketiš, 538-2nd Ave. — Tajnik John Močnik, 538 2nd Ave. — Zastopnik Joe Windshman, 483 Virginia St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v dvorani na 479 National Ave.

66. Društvo sv. Nikolaja, Steelton, Pa. — Predsednik John Kraševac, 211 Main St. — Tajnik N. M. Matjasič, 556 So. 3rd St. Zast. N. M. Matjasič, 556 So. 3rd St. — Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v dvorani društva sv. Alojzija.

67. Društvo sv. Jozefa, Great Falls, Mont. — Predsednik Geo Starina, 2209 N. 6th Ave. — Tajnik Frank Ursich, 2229-7th Ave. North. — Zastopnik Josip Starina, 1711 N. 6th Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo soboto v Steel Bldg.

68. Društvo sv. Srca Jezusovega, St. Louis, Mo. — Predsednik Josip Simonič, 2855 Lyon St. — Tajnik J. Mihelič, 2842 So. 7th St. — Zastopnik Anton Bukovitz, 3400 So. Second St. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo na 1041 Chateau Ave.

69. Društvo sv. Anton Pad., Crabtree, Pa. — Predsednik Andy Lovrene, Slikville, Pa. — Tajnik in zastopnik Andrej Jereb, Crabtree, Pa. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v A. Jerebovihi prostorih.

70. Društvo sv. Antona Pad., Ely, Minn. — Predsednik Jerry Jenežič, Box A. M. Tajnik John Otrin, box 322. — Zastopnik Joseph Zgajnar, box 385. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Fr. Virantovi dvorani.

71. Društvo sv. Jurja, Toluca, Ill. — Predsednik Ivan Rački, box 241. — Tajnik Vincent Rački, box 133. — Zastopnik John Parlich, box 621. — Redna seja se vrši vsakega 16. v mesecu v prostorih Mike Johannes.

72. Društvo sv. Barbare, Springfield, Illinois. — Predsednik Anton Kužnik, 1201 So. 19th St., Springfield, Ill. — Tajnik John Kulavice, 1916 E. Stuart St. — Zastopnik Jernej Mlakar, 1848 S. Renfro St. — Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slovenski šoli.

73. Društvo Vit. sv. Martina, La Salle, Ill. — Predsednik Ignac Jorian, R. F. D. No. 24. — Tajnik Jak. Strakelj, 1240 Third Street. — Zastopnik Fr. Gergovich, 835 Crossat St. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v slovenski cerkveni dvorani ob 3 uri popoldne.

74. Društvo Marije Vnbovzete, Forest City, Pa. — Predsednik Anton Zigon, P. O. box 481. — Tajnik John Osolin, box 492. — Zastopnik Anton Bokal, box 552. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Mestni dvorani.

75. Društvo Marije Pomagal, Chicago, Ill. — Predsednica Matilda Duler, 1856 W. 23 St. — Tajnica Mary Blaj, 1854 W. 21st Pl. — Zastopnica Margareta Petrovič, 1920 W. 22 St. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.

76. Društvo Marije Pomagal, Waukegan, Ill. — Predsednik Frank Grom, 1402 Jackson St., Waukegan. — Tajnik John Zalar, 1021 Sedgwick St., N. Chicago, Ill. — Zastopnik Antom Marinič, 728 Tenth St., Waukegan, Ill. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v M. Slanovi dvorani.

77. Društvo Marije Čist. Spoč., So. Chicago, Ill. — Predsednica Ursula Kucić, 9441 Ewing Ave. Tajnica Louise Liković, 9477 Ewing Ave. Zastopnica Katarina Jakovich, 7600 Cregier ave. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Medosovi dvorani.

78. Društvo Marije Sedem žalosti, Pittsburg, Pa. — Predsednica Maria Lokar, 4840 Hatfield St. Tajnica Josephina Fortun, 4822 Plum Alley. Zastopnica Ana Fortun, 4822 Plum Alley, Pittsburg, Pa. — Redna mesečna seja se vrši vsako četrto nedeljo v K. S. Domu.

79. Društvo sv. Alojzija, Fleming, Kans. — Predsednik Joseph Gerant, R. R. 2, Pittsburg, Kans. Tajnik Anton Skubitz, R. R. 2, box 64, Pittsburg, Kans. Zastopnik Frank Linz, R. R. 2, Cherokee, Kans. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Joe Shahrt dvorani.

80. Društvo Marije Sedem žalosti, Painesdale, Mich. — Predsednik Juraj Pintar, box 458, Painesdale, Mich. Taj. Juraj Pintar, box 458, Painesdale, Mich. Zastopnik Anton Kružič, box 77, Painesdale, Mich. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v prostorih tajnika ob 2 uri popoldne.

81. Društvo M. čist. Spoč., Lorain, O. — Predsednica Frančiška Juha, 1760 E. 29th St. — Tajnica Vida Kume, 1735 E. 33rd St. — Zastopnica Ivanka Svete, 1782 E. 28th St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v A. Virantovi dvorani.

82. Društvo sv. Srca Marije, Rock Springs, Wyo. — Predsednica Mary Karshishnik, 627 N. Front St. — Tajnica Mary Leskovec, P. O., box 547. — Zastopnica Frančiška Mra, box 253. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slovenskem Domu.

83. Društvo sv. Antona Padov, Joliet, Ill. — Predsednik Rud. Kuleto, 1510 Cora St. — Tajnik Geo Plut, 712 N. Broadway St. — Zastopnik Stefan Stukelj, 1507 Dearborn St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v stari šolski dvorani.

84. Društvo sv. Alojzija, Mohawk, Mich. — Predsednik George Hribljan, box 104, Ahmeek, Mich. — Tajnik John Miketič, box 312 Mohawk, Michigan. — Zastopnik John Miketič, box 312 Ahmeek, Mich. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo na Ahmeek, Mich., v Fire Hall.

85. Društvo sv. Petra in Pavla, Etna, Pa. — Predsednik Mato Belavič, 3 Franklin Ave., Reeseville, W. Etna, Pa. — Tajnik John Bosanac, 17 Freeport Et., Etna Pa. — Zastopnik Peter Ladežič, 17 Freeport St. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Benett, Pa., v cerkveni dvorani.

86. Društvo sv. Cirila in Metoda, So. Omaha, Nebraska. — Predsednik Martin Dergane, 5116 So. 22nd St. — Tajnik Frank Kompare, 2201 Madison St. Zastopnik Anton Kraševac, 1520 Jefferson St. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu zvečer v Hrvaško-Slovenski cerkveni dvorani.

87. Društvo sv. Petra in Pavla, Rankin, Pa. — Predsednik Josip Rudman, box 189 RFD. 5, Wilkinsburg, Pa. — Tajnik George Krotec, 130-4th St., Rankin, Pa. — Zastopnik Rud. Rudman, 2240 Milligan Ave., Swissvale, Pa. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Hrvaški Cerkveni dvorani.

88. Društvo sv. Barbare, Pittsburgh, Pa. — Predsednica Dora Katki

novino. Dobrodošel je vsak najmanjši dar v denarju, cigaretah, perilu, obleki in slinčnem.
Pošilja naj se na "Slovenski Rdeči križ" Ljubljana, Poljanska cesta (Alojzijeve, prtilje, desno.)

Nova vlada? Liberalni listi iz Zagreba poročajo, da bo sedanja vlada najbrže odstopila in se ustvarila koncentracijska vlada iz vseh strank. V ta namen se je prestolonaslednik večkrat razgovarjal z Pašičem, ki je poglavar radikalne stranke. Koliko je resnice na tem, se ne ve.

Republikanska stranka. Več bivših ministrov srbskih in uglednih politikov je podpisalo proglašeno za ustanovitev republikanske stranke. Pri nas pa dr. Žerjav zapira naše pristase, če pravijo, da so republikanci.

Vojna odškodnina, ki nam bo izplačana v 20 letih od Nemčije, bo znašala poldrugo milijardo frankov.

Invalidi — 600.000 takih rodbin je v našem kraljestvu — so se oglasili pri ministrskem predsedniku in zahtevali, da se jim izplačuje 150 dinarjev mesečno, kar bi znašalo skupaj dva do tri milijone dnevno. Le odkod se bo denar jemal?

Naseljevanje v Jugoslaviji. Ministrstvo za agrarno reformo je tekom preteklega leta naselilo okoli 2000 rodbin iz Črne gore, Hercegovine in Like v Stari Srbiji in Macedoniji. Z ozemlja, ki ga je v vojni osvojila Rumunija, je prišlo v Belgrad odposlanstvo Malorusov, ki prosi za dovoljenje za naseljevanje v našem kraljestvu. Malorusi, katerih je okoli 130 rodbin, bi se naselili v okoličje Veleža. Pravtako je prišlo v Belgrad, kakor se je že poročalo, tudi odposlanstvo lužičkih Srbov.

Volilni fond liberalne in socialistične stranke znaša baje že 40 milijonov dinarjev, s katerimi mislijo liberalci in socialisti knopati glasove za svoje stranke, ker jih ne morejo z načeli. Pa tudi milijoni ne bodo pomagali!

Regent Aleksander se poroči, kakor poročajo angleški listi, z hčerko italijanskega kralja. Jolando, ki je ob enem njegova sestrična.

Socialistično hujskanje je resna nevarnost za obstoj naše države. Privedlo je do tega, da veliko del delavstva nima več smisla za delo, temveč samo zvišanje plač. Tako so začeli komunisti v Trbovljah s pasivno, rezistentno, to se pravi, da sicer delajo, a tako, da malo ali nič ne naredijo. Danes nas more rešiti samo delo in zopet delo, a socialistom niti na misel ne pride, da bi svojim ljudem enkrat tudi rekli: Ljudje, vaša dolžnost, je tudi, da priložno delate. Toda hujskati se bolj splača, blagajne se hitreje polnijo in socialistični voditelji sijajne živijo. Konec bo pa mažarski.

Socialistično hujskanje je resna nevarnost za obstoj naše države. Privedlo je do tega, da veliko del delavstva nima več smisla za delo, temveč samo zvišanje plač. Tako so začeli komunisti v Trbovljah s pasivno, rezistentno, to se pravi, da sicer delajo, a tako, da malo ali nič ne naredijo. Danes nas more rešiti samo delo in zopet delo, a socialistom niti na misel ne pride, da bi svojim ljudem enkrat tudi rekli: Ljudje, vaša dolžnost, je tudi, da priložno delate. Toda hujskati se bolj splača, blagajne se hitreje polnijo in socialistični voditelji sijajne živijo. Konec bo pa mažarski.

Socijalisti znajo, Italijanska vlada se je odločila na pritisk naše delegacije v Parizu, da se vrnejo naši ujetniki v domovino in transport se je tudi že začel. Socialistični "Ljudski glas", pa bi rad zopet malo poagital za svojo stranko in je v ta namen spustil med socialistični svet novico, da so poročila o vrnitvi jugoslovanskih ujetnikov same bajke, da pa je šel sodrug Prepeluh v Italijo in jih bo rešil kakor kraljič zakleto gospodično. In sedaj se bodo socialisti bahali, da so oni dosegli vrnitev naših ujetnikov. V resnici je pa šel Prepeluh med ujetnike agitirati za socialistično stranko, ker doma socialistična agitacija radi velike gnilobe, ki vlada v naši socialnodemokratski stranki, vedno manj vleče.

Papirnati drobiž (20 vinarški ljubljanske občine je v prometu. Z njim se lahko tudi plačuje pri vseh uradih. Nasprotno drobiž mariborske občine od finančne oblasti ni priznan in se torej z njim ne more plačevati pri uradnih blagajnih.)

Cene kruhu v Ljubljani so: za bel kruh pol kilograma težak 4K, za pol kilograma težak kruh 2 K 50 vin.

Dalekosežna akcija proti tihotapstvu. Državni urad zoper navijale cen in verižnike uvede v najkrajšem času obsežno in sistematično organizirano akcijo proti tihotapstvu. Na severnih in zapadnih mejah bodo na ekspoziturnih točkah osnovane ekspoziture državnega urada, tako v Zidanem mostu, Mariboru, Špiljah, Vrhniki, Ložu, Cerkljici itd.

Urad bo skupno deloval z orožništvi in carinstvom.

Ustreljen tihotapec. Na Vrhniki se z največjo strogostjo preiskujejo vlaki ki se pripeljejo v Ljubljano. Te dni se je pripeljal tja tudi Černič iz zasedenega ozemlja njegovi ženi so pri pregledovanju nekaj zaplenili kar je Černič tako razjarilo da se je spri s srbskimi vojaki in je enega za prsi prejel pa se ga je vojak otresel. Černič je potegnil nato kuhinjski nož s katerim je mahal okoli sebe nato je pa zbežal v bližnjo hišo srbski vojaki pa za njim. Iz hiše je pobegnil Černič in se skrila za njim je pa po hitel srbski vojak in ga je z dvema streloma usmrtil.

Smrtna nesreča železničarja. 16. jan. ob pol deveti uri zvečer se je zgodila na državnem kolo-dvoru v Šiški grozna nesreča. Premikalni vlak je na prvem tiru povozil železniškega spovednika Franca Voha ki se je bil vrnil iz službe na dolenjski železnici. Ralni zapuša ženo in dva nedorasta otroka ter je stanoval v Spodnji Šiški. Na mesto je prišla policijska komisija pod vodstvom g. Habeta. Priča železničar Hajek je vedel samo toliko povedati da se je pod vlakom nekaj zasvetilo. Nesrečnega je vlak tako raztrgal da so ležali deli raztreseni po vsem tiru.

Zalostna smrt. Dne 14. decembra lanskega leta je izbruhnil v Paradižu občina Sv. Barbara v Halozah v viničariji Vobeča požar ki je v kratkem upepelil veliko škodo. Požiga je bila osumljena bivša viničarjeva družina Janeza Kraujca žena Marija in Janeza Kranjca žena Marija in hči Barbara. Iz strahu pred orožniki je žena Marija skočila v mlako in utonila hči je pa izgnila neznanu kam. Šele 14 dni pozneje so našli otroci Barbaro viseti v gozdu na drevesu kjer se je obešila. Krokariji so ji že izključevali oči. Obe nesrečni sta se skrbno ogibali cerkve kajti njuna tolažba in dušna hrana je bil zloglasni "Štajerc" dokler je izhajal.

Iz Ambrusa. Dne 10. jan. so položili k večnemu počitku Jožefa Hočevar iz Ambrusa št. 10. Ranički je bil več let cerkveni ključar in vedno odločen pristaš SLS. Poštenemu možu blag spomin.

V Mošnjah smo 11. januarja položili v grob truplo šestdesetletnega Jožefa Arh, velzovrnega gorenjskega kmeta, ki ni imel sovražnika. Žalovanje po njem je bilo splošno. Pogrebee je bilo na stotine od blizu in daleč. Reče so izgubil z njim očeta, gasilstvo najvnetejšega člana, vlad podvign vraga oskrbnika, GLS vestega pristasa, "Domoljub" pridnega braveca in marsikdo izmed naš najboljšega prijatelja.

Pšenična setev. Po vestih iz Hrvaške in Slavonije, bo letošnja pšenična letina slabša od lanske, ker je letošnja setev ovirala dež, ki ni dovoljeval pravočasnega oranja za setev pšenice.

Letošnja setev pšenice. Po poročilih iz raznih naših krajev, zlasti iz Slavonije, je bilo posejano jeseni komaj eno četrtino toliko pšenice, kot je bilo običajno v prejšnjih letih. Krivo je temu neprestano deževno vreme.

8000 vagonov žita je dosedaj šlo iz Jugoslavije v Avstrijo.

VSEM JUGOSLOVANOM iz Chisholma ter okolice:

Prihranite vsak mesec nekaj denarja ter ga naložite v našo veliko ter zanesljivo Narodno banko. Narasle obresti, katere plačujemo 1. januarja in 1. julija vsako leto, vam bodo glavničico povečale. Ako boste tako ravnali, boste živeli bolj srečno in bolj zadovoljno. Ne bo vaš skrbelo glede denarja v slučaju bolezni in nesreče; ko pa enkrat dočakate stara leta, boste veselo življali sado-ve svojega varčevanja; živeli boste lahko neodvisni od pomoči svojih otrok, ali javne dobrotelčnosti.

FIRST NATIONAL BANK CHISHOLM, MINNESOTA. Glavnica in prebitek: \$100,000.00 Skupno imetje \$1,700,000.00

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjam vsem znancem in prijateljem tužno vest, da je dne 29. januarja umrl moj iskreno ljubljani mož ter oče več otrok

John Videtič,

po samo 3 dnevnem bolehanju za hudo pljučnico. Pred smrtjo je bil previden s sv. zakramenti za umirajoče in drugi dan je mirno v Gospodu zaspal. Pogreb se je vršil dne 2. febr. iz cerkve sv. Jožefa na slov. katol. pokopališču.

Pri tem mu je izkazalo zadnje čast društvo sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J. in Društvo Najsv. Imena, katerih član je bil pokojnik; in tudi Iron Moulders Union.

Pokojnik zapuša polg žalujoče soproge še osem (8) otrok, od katerih je najmladši star 16 mesecev, najstarejša hči Mary je pa omožena Dođinšek. — Moj prerano umrli soprog je bil doma iz Bošnjine vasi suhorske fare. Star je bil 50 let.

Iskreno se zahvaljujem cenj. društvu sv. Jožefa št. 2 KSKJ. za podarjeni venec. Lepo hvalo izrekam tudi v imenu svojih otrok ter vseh sorodnikov tudi vsem drugim za prelepe vence ob krsti in vsem prijateljem, ki so prišli pokojnika kropiti in vsem, ki so se vdeležili pogreba. Hvala iskrena tudi Father Plevniku za trud in obisk še pozno zvečer s sv. popotnico. Hvala mojemu bratu John Filak-u za njegov trud ves čas od pokojnikove smrti do pogreba in vsem, ki so čuli pri njem skozi cele noči; posebna zahvala pa še tistim, ki so stali pri njem ob smrtnem trenutku in ga tolažili: Joseph Videtič, Frank Dolinšek, Leo Flander in njegov svak John Dragovan. Pristrēna Vam zahvala vsem. Bog Vam stotero poplačaj!

Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Žalujoci ostali: Barbara Videtič, soproga, Terezija, Elizabeta, Barbara in Margareta, hčere. — John, Joseph in Frank sinovi, Mary in Frank Dolinšek hči in zet, Martin in Jožef, bratje, Marija in John Filak, sestra in svak, Barbara in John Dragovan, sestra in svak, Katarina Dragovan sestra in svak.

Joliet, Ill., dne 11. februarja 1920.

(Advertisement)

Pozor rojaki!

Naša C. O. Spring Heel Korporacija ima na razpolago še 100 delnic po 100 dolarjev. Zadnji čas pa silno hrepenijo po naših delnicah ljudje druge narodnosti. Ker pa mi želimo da ostane podjetje popolnoma v slovenskih rokah, zato smo sklenili, da se naznani našim rojakom, če se kateri zanima za to podjetje, da se lahko priglasi da 28. februarja t. l.

Toraj rojaki posežite po delnicah!

Za vse pojasnila se obrnite na spodaj označeni naslov: C. O. SPRING HEEL CORPORATION 905 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

MATIJA SKENDER
JAVNI NOTAR
ZA AMERIKO IN STARI KRAJ
5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Sprejema Tožbe, dela Pooblastila, Kupne pogodbe, Potne Liste (PAŠOSE); Iztirja dolgove tukaj in v starem kraju. Izvršuje VSA v Notarsko stroko spadajoča dela že polnih 10 let na istem mestu.

ALI SE TO TIČE MENE ???

Ce imate svojce v domovini, potem se to tiče tudi vas. Brez dvoma ste prejeli od svojih v domovini pismo, v katerem vam pišejo, da nimajo obleke in čevljev, toda če so vam pisali ali ne, eno je gotovo: V deželi primanjkuje vsakovrstnega sukna, platna in tudi usnja. V teku petletne vojne se ni prav ničesar importiralo v Jugoslavijo; sedaj pa, ko bi se dalo kaj importirati, je pa kronska vrednost tako nizka, da prav nič ne izda na zunanjem trgu.

AMERICAN JUGOSLAV COMMERCIAL BOARD, (Limited) 3639 West 26th Street, Chicago, Ill.

VELIKO POTNIKOV.

Natisoče rojakov se pripravljajo za odhod v stari kraj. Vsak dan se prijavijo novi in si zagotovijo prostor. Stotine potnikov, ki so dosedaj potovalne skozi mojo tvrdko so zadovoljne z mojo postrežbo. Mnogi so to javno povedali. V Vašo korist je, torej, da se tudi Vi poslužite domače tvrdke, drugače Vam utegne biti žal, kakor je bilo že mnogim drugim, da so šli potom raznih "šifutskih" tvrdk, ki so jim dale občutiti, "počem je judovski biznies."

New York-Havre, ali Cherbourg. 21. feb. parnik La Fayette, 25. feb. parnik K. A. Victoria, 28. feb. parnik La Savoie, 6. mar. parnik La Touraine, 6. mar. parnik Imperator, 9. mar. parnik Royal George, 16. mar. parnik Rochambeau, 18. mar. parnik La France, 27. mar. parnik La Savoie, 27. mar. parnik Saxonia.

New York-Trst. Začetkom marca parnik "President Wilson," koncem marca parnik Argentina.

New York-Dobrovnik-Trst. V nekaj tednih odpluje drugi parnik na Dobrovnik in Trst. Podrobnosti še niso naznanjene.

Ta vozni red je potrjen sprejembi. Za cene in druga pojasnila pišite ali pa pridite na mo. naslov.

Potni listi. Potnikom preskrbim potne liste in drugo, kar radiji za potovanje.

Prenočišče. Snažno, udobno in varno prenočišče po primerni ceni dobite pri meni za časa bivanja v New Yorku.

Pošiljanje denarja. Ako hočete izbrati sedajne skrajno nizke cene in poslati kaj denarja v stari kraj, tedaj je najbolje, da ga pošljete po draftu ali nakaznici, ker je to najboljši način pri sedajnih razmerah. Jaz pošiljam denar na ta način že več mesecev.

200 Kron za	2.35
500 Kron za	5.50
1.000 Kron za	10.75
5.000 Kron za	53.00
10.000 Kron za	106.00
25.000 Kron za	265.00

50 lir za	3.90
100 lir za	7.50
500 lir za	36.00
1000 lir za	72.00

Po nadaljna pojasnila pišite na LEO ZAKRAJSEK, 70-9th Ave. New York, N. Y. (Advertis.)

SESTRE!

Ali ste zdrave, krasne, vesele kot vam je namenjen dar narave? Ako ne tedaj pišite po naša pojasnila, katero vam pošljemo zastonj, in zapečaten. JUVITO LABORATORY, Dormont Branch 112, Pittsburgh, Pa.

SVOJE ROJAKE ZDAJ ZOPET LAHKO DOBITE V AMERIKO.

Priseljniške postave ostanejo še zmeraj v veljavi kot pred vojno. Svoje rodbino lahko dobite v Ameriko. Podpisani vam bo dal navodila, kako dobijo v kraju potne liste. Pišite, ali se pa osebno obrnite na znanega rojaka Matijo Skender, Javnega Notarja, 5227 Butler Street, Pittsburgh, Pa. On Vam bo stvar uredil in pojasnil. (Adv.)

CEMU ODLASATI?

Sedaj je čas za pošiljanje denarja v stari kraj dokler je cena še tako nizka. Ta cena pa ne bo dolgo ostala. Poskočila bo morda že v kratkem, mogoče že čez par dni? Tedaj se bodo kesali vsi oni, ki niso poslušali našega nasveta.

Pošljite denar za ulogo na banki ali v kako hranilnico v Vašem rodnem kraju. Mi Vam preskrbimo uložno knjižico. Naša banka je DRZAVNA BANKA, ki stoji pod NADZORSTVOM DRZAVE NEW YORK. Vaš denar je zajamčen, ter nismo, da bi se zgubil na ta, ali drugi način. Pošljite denar čim prej. Cena kronam raste. Kdor značne zgodaj delati, dobiva dvojne prideleke.

Denar pošiljamo tudi brzojavno. Brzojavna pristojbina znaša \$2.50.

1,000 kron dolarjev 10.50

10,000 kron dolarjev 105.00

PRODAJAMO ŠIFKARTE.

Za vse proge. Našim potnikom preskrbimo "pose", ter jih odpremo v domovino v tih dneh. Pišite nam kedaj dospete v New York ter Vas bo naš človek počakal na železni postaji. Ni se Vam treba za nič brigati. Dobremljamo rojake iz starega kraja v Ameriko. Vsa navodila in nasvete dajemo na zahtevo brezplačno.

Nemeth State Bank

Glavnica in prebitek preko \$2,000,000.

10 E. 22nd St., NEW YORK, N. Y.

Influenca

Zopet vračajoča se epidemija "Flu" je nevarna. Čuvajte se torej sami in vaša družina pred njo s tem, da pazite na svoje zdravje. Prvi znak te bolezni je vnetje oči, dalje vam teče iz nosa, bolijo vas hrbet, glava in mišice; mrzavi in zopet vam napade vročica, vse to vam povzroča, da ste zelo utrujeni. Kot vrvo sredstvo za odstranitev navadov influence vam pripravocamo, da grljate, oziroma izpirate grlo ter nos z Severovim Antiseptolom. Vzemite en del istega, ter dva dela mlačne vode. Ako vas mrziti, ali če imate vročico, vzemite Severove tablete zoper prehlad in hripjo. To ponavljajte na vsake tri ure dokler se Vam črevesje ne izčisti. Odenite se dobro. Če vam to v enem dnevu ne pomaga, pokličite zdravnika ter sledite njegovim navodilom. Ta zdravila Vam bodo dosti pripomogla, da se obvarjete pred napadi te epidemije; radi tega bi jih morali imeti vedno pri rokah. Na prodaj so v vseh lekarnah po sledečih cenah:

- Severov Antiseptol, 35 centov in 2c vojnega davka.
- Severove tablete zoper prehlad in hripjo 30c in 2c vojnega davka.
- Severov balzam za pljuča 25c in 50c in 1c in 2c vojn. davka. Ako teh zdravil ne morete kupiti pri vašem lekarnarju, naročite jih naravnost od nas.

W. F. SEVERA CO. Cedar Rapids, Iowa.

Zadnja zapreka odstranjena!

Kdor noče sedaj dremati za petjo, ima sedaj ugodno priliko, da si naroči veleranimivo povest "Milijonska Noveta," ki je izšla v čisto izdelanih zvezkih in vsebuje 56 števk. — Povest se je vršila po gorovju in rudokopih Nevade. — Ctivo je jako zanimivo, da se bo vsakemu priljubilo, kdor si bo to povest naročil.

Ker pa rojaki pridno posegajo po ti lepi povesti. Vas torej opozarjam, da ne odlašate z naročbo, če hočete to zanimivo povest še dobiti.

Poslovenil jo je neki rojak, da bi Vam s tem skrajšal dolge, zimske večere. Vseh 56 zvezkov stane samo \$6.50 s poštnino vred in se dobi to knjigo pri JOSEPH TOMIO 2424 So. Harding Ave. — Chicago, Ill.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nove društvena pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največje slovensko tiskarno v Ameriki, na NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam boče izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osebito vam pripravocamo zelo pripravne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem lepem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter potnice. Tiskano imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno! OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

K 100 samo \$1.25

Pošiljam denar po najnižjem dnevnem kursu. K. 1000—VELJA SEDA J SAMO \$11.20 Imam oblastveno dovoljenje za pošiljanje denarja od "Vlade in Federal Reserve Boarda". Vse pošiljatve so garantirane. Moje geslo je: "Točna in poštena postrežba". JOSIP ZALAR, Joliet, Ill.

Frank Grill's Dairy

Prva slovensko-hrvaška MLEKARNA 1818 W. 22nd Street Chicago, Illinois. Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske čikaške naselbine. Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan. Z veselje poštvajem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Zapiski iz mrtvega doma.

Spisal A. M. Dostojevski. Prevel Vladimir Levstik.

(Dalje.)

Vprašal sem ga, če mu ugaja, kar je prečital?

Naglo je pogledal kviku in barva mu je šinila v obraz.

"Ah da!" je odgovoril. "Da, Isa je svet prerok. Isa je govoril božje besede. Kako lepo!"

"Kaj ti pa najbolj ugaja?"

"Tam, kjer pravi: odpuščaj, ljubi, ne žali bližnjega, tudi sovražnika ljubi. Ah, kako lepo govori!"

Obrnil se je k bratoma, ki sta poslušala najin razgovor, ter jima začel z vnmemo nekaj pripovedovati. Dolgo in resnobno so govorili med seboj ter kimali pritrjevanje z glavami. Nato sta se obrnila starejša dva z važno-blagohotnih, to je, pristno muslimanskim smehljajem — ki ga tolikanj ljubim, ravno zaradi njegove važnosti — k meni ter potrdila da je bil Isa prerok božji in da je delal velike čudeže; iz glinice je napravil ptico, dahnil je vanjo, in ptica je zletela. . . in da je to napisani v njihovih knjigah. To rekša sta bila popolnoma prepričana, da sta mi napravila veliko radost, ker sta hvalila Iso, in Alej je bil ves srečen, ker sta se brata odločila, storiti mi to veselje. —

Tudi v pisanju sva napredovala vrlo. Alej je dobil papirja — ni mi dovolil, da ga kupim za svoj denar — peres in črnila in se je v kakih dveh mesecih izbornou naučil pisati. To je presenetilo celo njegova brata. Njiju ponos in zadovoljstvo nista poznala mej. Od same hvaležnosti nista vedela kaj početi. Pri delu, kadar je naletelo, da smo delali skupaj, sta tekmovala, kdo mi bo bolj pomagal, in si štela to v posebno srečo. O Aleju niti ne govorim. On me je ljubil morda tako kakor rodna brata. Nikoli ne pozabim, kako je odhajal iz ostroke. Odvedel me je za kasarno, in tam se mi je vrgel za vrat ter zaplakal. Nikoli prej me ni poljubljaj, tudi plakal ni nikoli.

"Toliko si storil zame, koliko si storil," je govoril, "da lastni oči in mati ne bi storila toliko; človeka si napravil iz mene. Bog te poplača za to, in jaz te nikdar ne pozabim! . . ."

Kje si, kje si zdaj, dobri, mili Alej moj! . . .

Razen Čerkezov je bila v naših kasarnah še cela družba Poljakov, ki je tvorila čisto ločeno družino in skoraj ni občevala z ostalimi arestanti. Povedal sem že, da so želi zaradi svoje ločenosti in svoje mrznje do ruskih jetnikov mnogo sovraštva. Bili so izmučene, bolne nature, šest po številu. Nekateri izmed njih so bili naobraženi ljudje, o njih izpregovorim kasneje posebej in podrobno. Od njih sem dobil zadnja leta svojega življenja v ostroke tuintam kako knjigo. Prva knjiga, ki sem jo prečital, je napravila name silen, čuden in poseben vtis. O teh vtiskih izpregovorim še podrobneje. Zame so preveč zanimivi, in prepričan sem, da bodo mnogim popolnoma nerazumljivi. Kdor ni sam izkusil, ne bi smel soditi o nekaterih rečeh. a zdaj povdarjam samo, da je duševno in nravstveno pogręsanje huje od vseh telesnih muk. Priprost človek, ki pride v katorgo pride v svojo družbo ali morda v še razvitejšo nego je bil la ujevova. Seveda je izgubil mnogo: dom, rodbino in vse, toda njegovo ozačje je ostalo isto. Naobražen človek, ki se mora po zakonu podvreči isti kazni kakor prostak, izgubi često neprimerno več od njega. On mora zadržati v sebi vse potrebe in vse navade; prestopiti mora v sredo, ki mu ne zadošča, naučiti se mora sopsti zrak, ki ga ni navajen. . . Podobni je ribi, ki so jo potegnili iz vode na pesek. . . In pogostoma je kazen, po zakonu za vse enaka, njemu desetkrat mučnejša. To je istina. . . tudi če bi šlo samo za materialne navade, ki jih je treba žrtvovati.

Poljaki so tvorili torej svojo posebno družbo. Bili so neločljivi za šestorica.

Izmed vseh kaznjencev naše kasarne so marali samo nekega Žida, in še tega morda zgolj zato, ker jih je zabaval. Sicer pa

so ljubili našega Židka tudi drugi arestantje, dasi so se brez izjeme vsi do zadnjega norčevali nad njim. Bil je pri nas edini Žid, in še zdaj me silni smeh, če se ga spominjam. Kadar sem ga pogledal, vselej mi je prišel na um Gogoljev Židek Jankelj iz "Tarasa Buljbe," ki je postal, kadar se je zvečer slekel, da se spravi s svojo Židovko spat v nekakšno omaro, takoj strašno podoben piščancu. Izaj Fomič, naš Židek, je bil podobno opuljenemu piščancu kakor kaplja kaplj. Bil je že preko mladosti, blizu petdeset let, majhne rasti, šibkih moči, zvit in obenem resnično bedast. Čeprav drzen in ošaben, je bil vendar tudi strašno bojzljiv. Obraz so mu pokrivala gube, na čelu in na licah pa je nosil sramotna znamenja, vzgana mu na šafotu. Čisto neumevno mi je bilo, kako je mogel preostati šestdeset udarecev s korobačem. V ostrog je prišel, ker je bil obsojen zaradi umora. Imel je skrivni recept, ki so mu ga bili priiskrbeli družji Židje od nekega doktorja takoj po šafotu. Po tem receptu se je dalo baje pripraviti mazilo, ki odstrani iz obraza znamenja v teku dveh tednov. V ostrogu si tega nazila seveda ni upal poizkusiti, nego je čakal, da mu mine dvanajstletna kazen; nato, kadar pojde v naselnike, je imel trden namen, okoristiti se s svojim receptom. "Drugace se ne morem oženiti," mi je pravil nekoč, "a ženiti se hočem na vsak način." Midva sva bila velika prijatelja. Razpoloženje njegovega duha je bilo vedno izbornou. Življenje v katorgi mu je bila lahkotta; juvelir po poklicu, je bil preobložen z naročili iz mesta, kjer ni bilo nobenega juvelirja, in tako se je rešil težkega dela. Razume se, da je bil obenem tudi odeluh ter je oskrboval za odstotke in zastavke vso katorgo z denarjem. Prišel je prej kakor jaz: eden izmed Poljakov mi je opisal podrobno njegov prihod. Presmešna je istorija, toda povem jo jasneje, saj bom govoril o Izaju Fomiču še večkrat.

Ostalo ljudstvo v naši kasarni je sestajalo iz starih starovercev, sivih, v svetem pismu načitanih mož, med katerimi je bil tudi stariec iz starodubovskih vasi, — dveh mračnookih Malorusov, mladega jetnika s tenkim nosom, ki je bil pri svojih dvanajstletnih letih ubil že osem duš, iz družbe ponarejevalcev denarja, med njimi enega, ki je bil šaljivec vse naše kasarne, in naposled še nekaterih čemernih ljudi, obrbitih in izpačenih lic, ki so škiliili okrog sebe z molčečo zavistjo in sovraštvom. v trdnem sklepu, gledati tako černo, molčati in mrziti še dolga leta — dokler jim ne poteče rok bivanja v katorgi.

Vse to je švignilo mimo mene tisti prvi, neveseli večer mojega novega življenja — zablisnilo se sredi dima in saj, sredi psovjanja in nepopisnega cinizma, v mefiističnem zraku, ob žvenketu verig, sredi prokletstev in nesramnega grohotu. Legel sem na goli pograd, podložil si glavo z obleko — drugega zglavja ni bilo — in se odel s kožuhom, a dolgo nisem mogel zaspiti, čeprav sem bil ves izmučen in strd od vseh čudovišnih in nepričakovanih vtisov tega prvega dne. Toda moje novo življenje se je šele začinjalo. Še marsikaj je čakalo pred mano, na kar nisem mislil nikoli, in česar nisem slutil naprej. . . .

V. Prvi mesec.

Tri dni po mojem prihodu v ostrog so mi ukazali iti na delo. Dobro se še spominjam, kakšen je bil ta prvi dan dela, čeprav mi ni prinesel ničesar nenavadnega, ako le količikaj vpoštevam vse, kar je bilo tudi brez tega nenavadno v mojem življenju. Toda pristno delo je bilo izmed mojih prvih vtisov, in jaz sem motril vse reči še zmerom z največjo radovednostjo.

Vse tri prve dni sem prešivel z najtežjimi čuvstvi v srcu. "Konec je mojega popotovanja: evome v ostrogu!" — sem si ponavljajl vsako minuto. "To je zdaj moj pristan za mnoga, dolga leta, moj kotiček, ki stopam vanj, tako nezabnim, bolnim čuvstvom

v duši. A kdo ve! Kadar ga bo čez mnogo let treba ostavitimorda mi bo še žal po njem!" . . . — sem dodal, ne brez prime-si tistega škodoželjnega čuvstva, ki izziva včasih naravnost potrebo, dregati v svojo lastno rano, kakor da bi se hotel človek naslajati sam nad svojimi bolečinami, in kakor da je zavest nesreče v vsej njeni velikosti zares nekakšna slijadnost. Misel, da mi utegne biti še žal za ta kotiček, mi je bila grozna in presenetila; že takrat sem slutil, kako neverjetno privadljiva bitja smo ljudje. (Dalje prihodnjic.)

Ali je Vaš sin, ali hči tudi že pri K. S. K. Jednoti? Če ne, poskrbite za to na prihodnji seji!

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Čiščoča ust,

kakor tudi nosno je potrebno, da se odvrnejo maladije kakor gripa ali influenca. Katerih se je najbolj bati imajo bolniki, ki razsajajo po simi. Vselej tega bodite pripravljeni in imajte na roki!

Severa's Antiseptol

(Severov Antiseptol). Rabi se za grgranje ali ispiranje nosno vsak dan. Vporablja se tudi za protikokovno izpiranje nosu, obdrtjenja in kožnih izpuščajev. Zdravi prizadete dele, olajša hripavost in pušča v ustih prijeten okus. Cena 50c in 50c davka, v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

V BLAGOHOTNO VPOŠTEVANJE.

Ker dobivam zadnji čas semkaj v Švico jako mnogo pisem iz Amerike od naših rojakov, ki hočejo vzeti svoje k sebi v Ameriko, paznamam v tej zadevi sledeče:

Našim rojakom ni vsem znano, kam se obrniti glede različnih ptičnih listov, kojih se potrebuje nič manj kot pet za potovanje v Ameriko. Jaz sem v razmerah Jugoslavije in teh zadevah popolnoma znan in lahko preskrbim vse potrebne potne liste rojakom, ki hočejo potovati k svojcem v Ameriko.

Vsako izmed teh ameriških rojakov naj mi pošlje natančno ime ter naslov žene, otrok in drugih sorodnikov ter svoj naslov; v pisimo naj priloži bankovce za dva dolarja za moje posredovanje ter stroške; potem preskrbim vse, da potniki brez zaprek potujejo v Ameriko.

Z rodoljubnim pozdravom in veslespoštovanjem
Albin Kunc,
Centralbahnstrasse 21, Basel, Switzerland.
(Advertisement)

Začimbe, zelišča in najraznovrstnejša domača zdravila

katera priporoča mgr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.
MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station
NEW YORK CITY.

Kila umori 7000 ljudi na leto.

Seдем tisoč oseb umrje na leto zaradi kile — tako se glasi namreč mrtvaški list. Čemu? Ker so nesrečniki sami sebe zanemarili, ali se pa niso dosti ozirali na oteklino na obolenem delu telesa vvelit utrganje, ali kile. Kako je pa z Vami? Ali se tudi Vi zanemarjate s tem, da nosite le kako obvezo, ali kaj drugega? Tako obveza je samo za silo, podobna slabii opori pri veliki steni, da se ne poruši. Tako obveza ne more tako stirovati kakor kaka mehanciha priprava. Če se preved stianete z obvezo, ustavlja to cirkulacijo krvi; taka obveza drgne tudi oclabene mišice, ki potrebujejo največ prehrane.

Veda in umetnost je pa iznašla način, ki vsemu temu odpomaga. Vsakdo, ki nosi kakšno kile, prinese, se ne premakne s prostora, valed tega tudi bolnika nič ne teži. Ta blazinica je mehka kot zamet, lahka pri nošnji in po ceni. Rabi se lahko med delom, ali počitkom. Nima nič jermenov, prives, ali trakov.

Učite se torej kako je mogoče ustavljati naravnim putem odprtino utrganja (kile) na Vaš latu ne bo vedno težilo. Pošljite svoje ime in naslov še danes na naslov: PLAPAO CO., Block 3267, St. Louis, Mo., da Vam pošljemo ZASTONJ na poskušajo Plapao in vsa potrebna navodila.

PATENTI
KNJIGA ZASTONJ
Pišite po Slovensko knjigo, katera vsebuje vse potrebne podatke o iznajdbah in patentih. Pišite nam še danes in jaz vam pošljem

KNJIGO ZASTONJ
Jaz imam 30 let skušnje kot advokat za patente in v mojih rokah vaše stvari, ki jih želite patentirati dobe najboljšo pozornost. Pišite še danes v slovenskem jeziku vašemu advokatu na:

A. M. WILSON,
Registered Patent Attorney,
315 Victor Bldg.,
Washington, D. C.

SLOVANSKA TVORNICA.

2107 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.
izdeluje

ZASTAVE, BANDERA, REGALJE, ZLATE ZNAKE

za društva K. S. K. J.

Bodite previdni z denarjem!
Nalagajte ga v zanesljive banke!

Boj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti valed večje množine denarja med ljudstvom delajo spekulacije velike dobičke a onimi, ki jim grede na limnico.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrebi.

Mi plačujemo na hranilne ulege po 3%

ki jih pripikemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Zdrutenih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri polljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni meštarji nastavlajo sedaj kromam visoke cene, ker se hočejo okoristiti a nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonds, izpostavljene nevarnostim oirnja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam jih bomo shranili brezplačno.

Poslojpe, kjer so naši uradi, je naša lastnina. Odprto vsak dan izven nedelj in praznikov od 9. dop. do 3. pop.

THE JOLIET NATIONAL BANK
JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000.00 Prebitek \$360,000.00

"\$800.— UKRADENIH IZ KOVČEGA!"

Take žalostne novice čitamo skoro vsak dan v listih. Čemu niste bolj previdni a svojim težko posluženim denarjem? Najboljši in najbolj varen na način za nošenje denarja je, poseben, nalašč zato narejeni denarni pas s imenom "Invisible". Glej sliko. Ta pas je narejen iz močnega neprodornega blaga; je jako prikladen, da ga lahko nosite na solem životu.

Ta pas ima oddelke za papirnati denar in za srebro. Navadna cena \$1.50; ta mesec pa pa prodajemo samo po \$1.00; sedem pasov stane \$6.00. Kdor misli potovati v Evropo, bi moral imeti en ali več takih varnostnih pasov. Mi jamčimo, da boste zadovoljni. Ne odlašajte torej; izrežite ta oglas, pripnite en papirnat dolar zraven in pošljite naročilo na:

ROYAL SALES CO, 137 Pitt St. Dept. 21, New York, N. Y.

DA SE IZOGNETE INFLUENCE

rabite

Juvito, Izboren in Naraven Kričistelec

Disinficira organizem, izčišča ter drži v redu želodec ter kri. Pospesujete redno in lahk čiščenje čreves. Odpravlja želodčne ter obistne nepravilike, revmatizem, glavobol, bolečine v križu. Ta čudežni pospeševalec moči in urejavljaj sistema je narejen iz samih čistih zdravilnih zelišč; priporoča ga na tisoče hvaležnih oseb. Imejte torej eno, ali več škatelj vedno doma pri rokah; to vam bo odstranilo marsikaj zdravnikov račun. Pošljite nam en dolar za eno škatljo, ali pet dolarjev za šest škatelj, za vsako škatlje pridenite posebej 4 cente za vojni davek. Navodilo za tridnevno zdravljenje Pošljamo popolnoma brezplačno vsakemu, ki nam piše ponj. Naslov: Pittsburg, Pa.

Juvito Laboratory, South Hills, Branch 15

NOVA IZNAJDBA

Ali ste že čuli o najnovejši iznajdbi? Ali ste že videli nove C. O. Prožne pete? Naša moderna iznajdba, pete s pravimi prožnimi žicami (springs) omogočijo še tako težki osobi, da hodi z lahkoto brez vsakega napora. C. O. prožne pete olajšajo bojo onim, ki imajo bolne, ali utrujene noge.

C. O. prožne pete (glej sliko) so narejene močno in lično. Dobe se v vsaki velikosti in vseh barvah. Pritrdi se jih lahko na vsako obuvalo, ker je pridejano navodilo vsakemu paru.

Prožna postelja poživi telo. C. O. prožne pete pa zabranijo utrujenost. En korak na C. O. prožnih petah, je korak v pravo smer. Ne odlašajte! Naročite jih takoj! Omenite številko čevljev in barvo. Poskusi enkrat ip ne boš več brez njih! Cena \$1.50.

Iznajdba je patentirana in podjetje popolnoma v slovenskih rokah. Rojaki podpirajte in priporočajte drugim to Slovensko podjetje!

Cena \$1.50
C. O. SPRING HEEL CORP. 905 Metropolitan Ave., BROOKLYN, N. Y.

EDINO JUGOSLOVANSKO RUDARSKO
PODJETJE V AMERIKI.

Sedaj se vam nudi prilika postati delničar našega velikega rudarskega podjetja, v katerem je zainteresiranih 1500 Jugoslovanov. Mi imamo 15 mineralnih klemov z odgovarjajočim prostorom za mline. Poleg tega imamo 420 akrov patentiranega zemljišča; vsega 710 akrov mineralnega zemljišča, tako da smo po velikosti zemljišča ena največjih kompanij v bjutskem okraju, ki je najbogatejši bakreni okraj na celem svetu.

V glavnem rudniku smo sedaj 500 čevljev globoko. Odkrili smo več rudnih žil, ki so razmerno z globočino jako bogate. Uzorci teh žil kažejo 11odst. bakra, 58 unč srebra razen drugih mineralij.

Meseca novembra smo pri kopanju rova presekali dve novi žili ki sta v mali večji globini sestali v eno žilo, ki je široka tri čevlje in koje mineralizija gre skozi ves rov. Uzorci iz te žile kažejo, da je v vsaki toni za \$60. bogastva.

Delo se vrši pod kontrolo izbornega izkušnega inženirja gosp. L. F. Gerdeca. Naše delnice so sedaj po \$2.00 (dva dol.)

Kupite jih sedaj. Stara cena se gotovo ne bo nikdar več vrnila, pač bo pa cena delnic zopet kmalu poskočila ker smo naprave v rovih zelo povečali in razširili ter našli v rudniku zopet bogate kovine. Kupite lahko 50 delnic ali več. Pišite in pošljite denar na:

BUTTE ELK PARK EXTENSION MINING COMPANY
512 FERGUSON BLDG., PITTSBURGH, PA.